

Strengthening Capacities and Mechanisms for Enhancement of Quality Assurance System in
Higher Education in Bosnia and Herzegovina (SMEQA)

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

IZVJEŠĆE O ANALIZI OSIGURANJA KVALITETE (ARQA)

Juni, 2024.

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor granting authority can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Sadržaj

UVOD	3
KRATICE	6
1. OPIS SUSTAVA VISOKOG OBRAZOVANJA U BiH	7
2. METODOLOGIJA RADA NA ANALIZI	16
2.1. AKTIVNOSTI PROVEDENE TIJEKOM IZRADE ANALIZE	16
2.2. METODE I INSTRUMENTI	19
3. REZULTATI ANALIZE S PREPORUKAMA	29
3.1. ANALIZA USKLAĐENOSTI ZAKONODAVNIH OKVIRA S PREPORUKAMA	30
3.2. ANALIZA POSTUPKA AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA S PREPORUKAMA	33
3.3. ANALIZA POSTUPKA AKREDITACIJE STUDIJSKIH PROGRAMA S PREPORUKAMA	43
3.4. ANALIZA ORGANIZACIJSKE STRUKTURE I KADROVSKIH RESURSA NADLEŽNIH OBRAZOVNIH VLASTI S PREPORUKAMA	53
3.5. DODATNA ANALIZA POJEDINIPIH PITANJA S PREPORUKAMA	55
ZAKLJUČAK	74
PRILOG	75
Popis preporuka	75
Upitnik za analizu	78
Popis nadležnih obrazovnih vlasti uz popis visokoškolskih ustanova u njihovoj nadležnosti	93

*„All main goals, objectives, and outputs are clearly defined taking into consideration that the domestic partners are aware of the main issues in the quality assurance in higher education in Bosnia and Herzegovina.“
(SMEQA, 2023)*

UVOD

Izvešće o analizi osiguranja kvalitete (dalje: *Analiza*) urađeno je u sklopu strukturalnog ERASMUS projekta „Jačanje kapaciteta i mehanizama za poboljšanje sistema osiguranja kvaliteta u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini“ – SMEQA (br. 101128889-ERASMUS-EDU-2023-CBHE-STRAND 3), financiranog od Europske komisije i s planiranim trajanjem od tri godine, u kojem su, uz Univerzitet u Zenici, partneri iz Bosne i Hercegovine:

- tri javne visokoškolske ustanove (Sveučilište u Mostaru, Univerzitet u Sarajevu, Univerzitet u Banjoj Luci),
  - tri privatne visokoškolske ustanove (Sveučilište „Hercegovina“, Univerzitet/Sveučilište „Vitez“, Panevropski univerzitet „Apeiron“),
  - pet nadležnih ministarstava (Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje Republike Srpske, Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona / Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i sporta Kantona Središnja Bosna / Srednjobosanskog kantona),
  - Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete Bosne i Hercegovine,
  - Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja,
  - Agencija za visoko obrazovanje Republike Srpske,
- te partneri iz Europske unije: Agencija za znanosti i visoko obrazovanje Republike Hrvatske, Nacionalna agencija za kvalitetu u visokom obrazovanju Republike Slovenije, Sveučilište u Splitu, Sveučilište u Ljubljani.

Izrada *Analize* početna je aktivnost u Radnom paketu 2 projekta SMEQA. Kroz ovaj paket cilj je unaprijediti, koordinirati i uskladiti tekuće poslove procesa akreditacije na različitim razinama, poboljšati modele za učinkovitu institucionalnu i programsku akreditaciju i uspostaviti mehanizam koordinacije i harmonizacije sustava osiguranja kvalitete u visokom obrazovanju. Provođenjem aktivnosti predviđenih u Radnom paketu 2 omogućuje se pružanje sveobuhvatnog izvješća o stanju vanjskog osiguranja kvalitete u BiH s preporukama

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

temeljenim na analizi postojećih propisa i procedura, posjetima i učenjima na primjerima dobre prakse od strane partnera iz EU te zaključcima međunarodne konferencije koja će okupiti domaće i strane partnere. Preporuke i sve navedene aktivnosti poslužit će kao okvir i definirat će temeljne elemente i načela za izradu *Prijedloga unaprijeđenih modela vanjske evaluacije*, kao i *Prijedloga mehanizma koordinacije i harmonizacije*.

Analiza, osim „**UVODA**“, sadrži sljedeća poglavlja:

- „**KRATICE**“, s popisom svih kratica koje se koriste u dokumentu;
- „**1. OPIS SUSTAVA VISOKOG OBRAZOVANJA U BIH**“, u kojem se daje pregled zakonodavnog okvira, institucija, nadležnosti, procedura i specifičnosti sustava visokog obrazovanja u BiH, pri čemu je korišten tekst iz dokumenta "Akcioni plan unapređenja osiguranja kvaliteta u Bosni i Hercegovini u procesu pripreme za ostvarivanje punopravnog članstva u ENQA-i", kojeg je u sklopu projekta "Podrška evropskim agencijama za osiguranje kvaliteta u ispunjavanju Standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja („Supporting European QA Agencies in meeting the ESG“- SEQA ESG II) kojim koordinira ENQA izradila Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH kao partner projekta;
- „**2. METODOLOGIJA RADA NA ANALIZI**“, koje se dijeli na dva potpoglavlja: „2.1. Aktivnosti proveden tijekom izrade *Analize*“, gdje se daje kronološki pregled rada Tima za analizu te „2.2. Metode i instrumenti“, gdje se pojašnjava način prikupljanja podataka, sadržaj upitnika, način verifikacije dostavljenih odgovora, način obrade podataka te način prezentiranja rezultata analize;
- „**3. REZULTATI ANALIZE S PREPORUKAMA**“, koje je središnje poglavlje *Analize*, te se dijeli na potpoglavlja: „3.1. Analiza usklađenosti zakonodavnih okvira s preporukama“, „3.2. Analiza postupka akreditacije visokoškolskih ustanova s preporukama“, „3.3. Analiza postupka akreditacije visokoškolskih ustanova s preporukama“ i „3.4. Analiza organizacijske strukture i kadrovskih resursa nadležnih obrazovnih vlasti s preporukama“, koja prate sadržaj upitnika te potpoglavlje „3.5. Dodatna analiza pojedinih pitanja s preporukama“, u kojem su pojedina pitanja iz upitnika posebno istaknuta i dodatna analizirana te problematizirana pojedina pitanja koja nisu bila navedena u upitniku, pri čemu se u svakom poglavlju nakon navedenih rezultata donose preporuke za pojedina pitanja iz analize, koje su formulirala uzimajući u obzir da će *Analiza* tek biti predstavljena na međunarodnoj dvodnevnoj konferenciji na kojoj će sudjelovati sve institucije iz područja visokog obrazovanja u BiH, predstavnici EU partnerskih institucija te predstavnici ključnih EU institucija (ENQA, EQAR, Europska komisija), gdje se planira na temelju povratnih informacija od svih zainteresiranih sudionika definirati usuglašene zaključke, koji će zajedno s preporukama iz *Analize* biti okvir za izradu *Prijedloga unaprijeđenih modela vanjskog vrednovanja* te *Prijedloga mehanizma za koordinaciju i usklađivanje*, koji su planirani ovim projektom;
- „**ZAKLJUČAK**“, u kojem se daje kratak osvrt na proveden aktivnosti i izradu samog dokumenta;

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

- „**PRILOG**“, u kojem se nalazi:
  - „**Popis preporuka**“, u kojem su popisane sve preporuke navedene kroz poglavlje „3. REZULTATI ANALIZE S PREPORUKAMA“,
  - „**Upitnik za analizu**“, na temelju kojeg su prikupljeni podatci od nadležnih obrazovnih vlasti
  - „**Popis nadležnih obrazovnih vlasti uz popis visokoškolskih ustanova u njihovoj nadležnosti**“, u tabličnom prikazu.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

KRATICE

NOV – nadležna obrazovna vlast

HEA BiH / Agencija BiH – Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH

CIP – Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja

AVORS – Agencija za visoko obrazovanje Republike Srpske

VŠU – visokoškolska ustanova

SP – studijski program

BPK – Bosansko-podrinjski kanton Goražde

HNK – Hercegovačko-neretvanski kanton / Hercegovačko-neretvanska županija

KS – Kanton Sarajevo

K10 – Kanton 10 / Herceg-bosanska županija

PK – Posavski kanton / Županija Posavska

SBK – Srednjobosanski kanton / Kanton Središnja Bosna

TK – Tuzlanski kanton

USK – Unsko-sanski kanton

ZHK – Zapadno-hercegovački kanton / Županija Zapadnohercegovačka

ZDK – Zeničko-dobojski kanton

RS – Republika Srpska

BD – Brčko Distrikt BiH

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

1. OPIS SUSTAVA VISOKOG OBRAZOVANJA U BiH

Sustav(i) visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini¹

Institucionalna organizacija sektora visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini određena je Ustavom Bosne i Hercegovine, ustavima entiteta i kantona, te Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na osnovi kojih su zakonski definisane nadležnosti u oblasti obrazovanja.

Nadležnost u obrazovanju imaju Republika Srpska, deset kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine. Svaka od dvanaest navedenih administrativnih cjelina ima svoje ministarstvo obrazovanja, zakone za oblast obrazovanja, budžete za obrazovanje, utvrđuje obrazovnu politiku i ima sva druga prava i obaveze koje proizlaze iz mandata nadležne obrazovne vlasti, odgovorne za organizaciju i funkcionisanje obrazovanja na svom području odgovornosti. Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 59/07, 59/09) (dalje: Okvirni zakon) donesen je s ciljem koordinacije, harmonizacije i implementacije europskih reformi u području visokog obrazovanja u skladu s načelima Bolonjskog procesa. Sva druga pitanja u vezi s visokim obrazovanjem u Bosni i Hercegovini koja nisu određena Okvirnim zakonom, uređena su u Federaciji BiH – kantonalnim zakonima o visokom obrazovanju, u Republici Srpskoj – Zakonom o visokom obrazovanju, u Brčko distriktu BiH – Zakonom o visokom obrazovanju u Brčko distriktu BiH.²

Okvirnim zakonom je određeno da BiH prihvaća strateške ciljeve u područja visokog obrazovanja izražene u Deklaraciji europskih ministara visokog obrazovanja iz Bolonje (1999.) kao i kasniji razvoj Bolonjskog koncepta, pa je u tom smislu Okvirnim zakonom određena organizacija visokog obrazovanja u BiH; model integriranog univerziteta/sveučilišta; model studiranja u tri ciklusa; uveden je europski sustav prijenosa bodova (ECTS bodovi); jasno određena akademska zvanja i minimalni uvjeti za njihovo stjecanje; organi visokoškolske ustanove; prava i obveze akademskog osoblja; prava i obaveze studenata; odgovornost nadležnih obrazovnih vlasti u ovom području, kao i način osiguranja kvalitete u području visokog obrazovanja. Naglašeno je da s ciljem reforme visokog obrazovanja, Okvirni zakon ustanovljava osnovne principe i standarde za stjecanje visokog obrazovanja u BiH, u skladu s relevantnim odredbama Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola, Preporukom Komiteta ministara Vijeća Evrope o priznavanju i ocjeni

¹ Tekst ovog potpoglavlja preuzet je iz dokumenta "Akциони plan unapređenja osiguranja kvalitete u Bosni i Hercegovini u procesu pripreme za ostvarivanje punopravnog članstva u ENQA-i", kojeg je u sklopu projekta "Podrška evropskim agencijama za osiguranje kvaliteta u ispunjavanju Standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja („Supporting European QA Agencies in meeting the ESG“-SEQA ESG II) kojim koordinira ENQA izradila Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH kao partner projekta.

² Na razini entiteta Federacije BiH ustanovljeno je Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti koje ima koordinirajuću u području obrazovanja. Na razini države Bosne i Hercegovine od 2003. godine Ministarstvo civilnih poslova BiH dobilo je nadležnost u koordiniranju aktivnosti, usklađivanju planova entitetskih tijela vlasti i definiranju strategija na međunarodnom planu u području obrazovanja.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

kvalitete privatnih visokoškolskih ustanova, Preporukom o pristupu visokom obrazovanju i Preporukom o istraživačkom zadatku univerziteta/sveučilišta i drugim relevantnim principima međunarodno priznatih pravnih instrumenata čija je država ugovornica i BiH, te u skladu s Konvencijom Vijeća Evrope/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji.

Visokoškolske ustanove u Bosni i Hercegovini su univerziteti/sveučilišta i visoke škole.

Univerziteti/sveučilišta su visokoškolske ustanove koje se bave i nastavnim i istraživačkim radom, nude akademske stupnjeve sva tri ciklusa i realiziraju najmanje pet različitih studijskih programa iz najmanje tri znanstvena područja - prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti, društvene znanosti i humanističke znanosti. Univerzitet/sveučilište može imati organizacijske jedinice, kao što su: fakulteti, akademije, visoke škole ili znanstveni instituti, koje izvode nastavni, znanstvenoistraživački i umjetnički rad u jednoj ili više obrazovnih i znanstvenih područja. *Visoke škole* su visokoškolske ustanove koje mogu pružiti obrazovanje samo unutar prvog ciklusa, realizirajući najmanje jedan studijski program iz jednog znanstvenog područja.

Pristup visokom obrazovanju imaju svi oni koji su završili četverogodišnju srednju školu. U skladu s Bolonjskim principima, visoko obrazovanje u Bosni i Hercegovini je organizirano u tri ciklusa. Prvi ciklus vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskog/preddiplomskog studija (the degree of Bachelor) ili ekvivalenta, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovnog studija nakon stjecanja svjedočanstva o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje s najmanje 180 odnosno 240 ECTS bodova.

Drugi ciklus vodi do akademskog zvanja master ili ekvivalenta, stečenog nakon završenog dodiplomskog/preddiplomskog studija, traje jednu ili dvije godine, a vrednuje se sa 60 odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbroju s prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova, dok treći ciklus vodi do akademskog zvanja doktora ili ekvivalenta, traje tri godine i vrednuje se sa 180 ECTS bodova. Jedan semestar studija nosi 30 ECTS bodova u svakom ciklusu. Iz ovoga je izuzet studij medicinske grupe znanosti u prvom ciklusu koji se vrednuje do 360 ECTS bodova. Diplomantima se nakon završetka studijskog programa dodjeljuje diploma i akademski naziv u skladu s ranije odobrenim studijskim programom. Relacija između predbolonjskih i bolonjskih studijskih programa i kvalifikacija je definirana Odlukom o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 31/11). Odlukom su date razine Osnova kvalifikacijskog okvira u BiH.

Odgovornost za sprovođenje Okvirnog zakona dodijeljena je Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine, kao i odgovornost za koordinaciju i razvoj visokog obrazovanja u BiH, promociju integracije nastavnog i istraživačkog rada, promociju suradnje visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini s ustanovama u Europi i svijetu, promociju jednakog pristupa visokom obrazovanja, promociju mobilnosti i cjeloživotnog učenja, jačanju veze visokog obrazovanja i privrede i drugo.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Okvirnim zakonom osnovana je Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljem tekstu: Agencija BiH), kao i nova tijela i institucije: Rektorska konferencija Bosne i Hercegovine i Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja (CIP). Rektorska konferencija Bosne i Hercegovine utvrđuje i zastupa zajedničke interese univerziteta/sveučilišta u Bosni i Hercegovini, te ostvaruje suradnju sa institucijama u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini. Punopravni članovi mogu biti rektori svih licenciranih i akreditovanih univerziteta/sveučilišta u Bosni i Hercegovini, ali u dosadašnjoj praksi članovi Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine bili su samo rektori osam javnih univerziteta/sveučilišta u Bosni i Hercegovini.

U Bosni i Hercegovini u tekućoj akademskoj godini (2023./2024.) dozvolu za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, odnosno licencu za rad imaju 42 visokoškolske ustanove. Od toga je osam javnih univerziteta/sveučilišta i dvije javne visoke škole. Takođe, dozvolu za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja imaju 32 privatne visokoškolske ustanove, od čega je 20 u statusu univerziteta/sveučilišta, a 12 njih su visoke škole. Okvirni zakon ne pravi razliku između privatnih i javnih visokoškolskih ustanova u pogledu dodjeljivanja akademskih stupnjeva i titula te dodjeljivanja akademskih zvanja.

Statistički podaci o studentskoj populaciji u BiH u posljednjih pet akademskih godina, prema podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine³, dati su u tabeli ispod.

Upisani studenti prema spolu u ak. god.:	Ukupno	Upisani studenti na svim godinama studija			Diplomirani		
		Svi	M	Ž	Svi	M	Ž
2023/2024	71185	61335	24318	37017	9850	3826	6024
2022/2023	73250	64064	25545	38519	9186	3534	5652
2021/2022	76028	65561	26384	39177	10467	4226	6241
2020/2021	78343	68344	27975	40975	9999	4174	5852
2019/2020	81228	69438	28734	40704	11790	4887	6903

Osiguranje kvalitete visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini⁴

U BiH se vanjsko osiguranje kvaliteta provodi u dva odvojena procesa: proces licenciranja i proces akreditacije.

Licenciranje je proces provjere ispunjenosti minimalnih standarda za početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, koje u potpunosti provode nadležne obrazovne vlasti. Licenca

³ <https://bhas.gov.ba/Calendar/Category/15?lang=en>

⁴ Tekst ovog potpoglavlja preuzet je iz dokumenta "Akcioni plan unapređenja osiguranja kvalitete u Bosni i Hercegovini u procesu pripreme za ostvarivanje punopravnog članstva u ENQA-i", kojeg je u sklopu projekta "Podrška evropskim agencijama za osiguranje kvaliteta u ispunjavanju Standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja („Supporting European QA Agencies in meeting the ESG “-SEQA ESG II) kojim koordinira ENQA izradila Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH kao partner projekta.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

predstavlja dozvolu za rad koju visokoškolskim ustanovama izdaju nadležne obrazovne vlasti nakon što nezavisne Komisije stručnjaka za licenciranje, koje imenuju nadležne obrazovne vlasti, provjere ispunjenosti minimalnih standarda. Minimalne standarde i proces provjere ispunjenosti propisuju nadležne obrazovne vlasti u svojim aktima o licenciranju, a za koje je Agencija BiH donijela odgovarajuće preporuke. Minimalni standardi su najčešće kvantitativno normirani i odnose se na prostorne, materijalno-tehničke i ljudske resurse visokoškolske ustanove poput neophodne površine u m²/studentu, broja bibliotečnih jedinica, broja računala/studentu, broja akademskog osoblja s punim radnim vremenom i dr.

Akreditacija je proces kojim se na osnovi vanjske revizije i ocjene kvalitete provjerava je li visokoškolska ustanova u svom radu ispunila propisane standarde i kriterije za akreditaciju, te u slučaju pozitivnog ishoda rezultira upisom u Državni registar akreditiranih visokoškolskih ustanova u BiH (u daljem tekstu: Državni registar). Kriterije za akreditaciju donijela je Agencija BiH i oni su jedinstveni i obvezni za sve visokoškolske ustanove u BiH. Po ovim kriterijima visokoškolske ustanove provode samoevaluaciju, pripremaju samoevaluacijski izvještaj, a provjeru ispunjenosti kriterija vrši nezavisna Komisija stručnjaka za akreditaciju koju imenuje Agencija BiH na osnovi prijedloga nadležnih obrazovnih vlasti.

Dakle, razlika između licenciranja i akreditacije je u činjenici da je licenciranje dozvola za početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i u nadležnosti je obrazovnih organa na čijoj se teritoriji nalaze visokoškolske ustanove. Akreditacija je proces kojim se utvrđuje kvaliteta rada visokoškolske ustanove, koji provode Agencija BiH i nadležne obrazovne vlasti u skladu sa svojim nadležnostima.

Uloge i odgovornosti svih sudionika u području akreditacije regulirane su odredbama Okvirnog zakona, te zakonima i pravilnicima o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa koje donose nadležne obrazovne vlasti, a koji su usklađeni s navedenim Okvirnim zakonom.

Dokumenti Odluka o normama kojima se utvrđuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 100/11 i 26/19) (u daljnjem tekstu: Odluka o normama) i Preporuke za reguliranje postupka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa 1. i 2. ciklusa studija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 34/23) (u daljnjem tekstu: Preporuke za reguliranje postupka akreditacije), dodatno su precizirali i jasnije utvrdili uloge i odgovornosti svih sudionika u navedenom procesu, a što za rezultat ima harmonizaciju procesa i postupaka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini. Ovo se naročito odnosi na reguliranje sljedećih pitanja:

- prava i obveza svih sudionika u procesu akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa
- podnošenja zahtjeva za provođenje postupka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa
- provođenja postupka akreditacije
- predlaganja i imenovanja članova Komisije stručnjaka

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

- izvještaja Komisije stručnjaka
- ishoda akreditacije, te drugih pitanja.

Odlukom o normama definirana je provedba vanjskog osiguranja kvalitete u BiH kao proces strukturiran od 4 koraka:

- izvještaj koji izrađuje visokoškolska ustanova kroz samoevaluaciju (Samoevaluacijski izvještaj)
- posjeta Komisije stručnjaka visokoškolskoj ustanovi
- izvještaj o vanjskoj evaluaciji koje objavljuju nadležne obrazovne vlasti i
- naknadne aktivnosti koje provodi visokoškolska ustanova prema preporukama iz izvještaja o vanjskoj evaluaciji.

Proces akreditacije visokoškolskih ustanova odnosno studijskih programa provodi se kontinuirano, a u skladu s rokovima koje propisuju nadležne obrazovne vlasti i preporukama Agencije BiH. Institucionalna akreditacija (akreditacija univerziteta/sveučilišta i visokih škola) započela je 2012. godine i većina visokoškolskih ustanova prolazi kroz treći krug akreditacije, dok je akreditacija studijskih programa počela 2020. godine, i to samo u nekim dijelovima BiH, kada su i prvi studijski programi upisani u Državni registar. Preporuke za reguliranje postupka akreditacije svakako će stvoriti osnovu za usklađenost postupaka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa 1. i 2. ciklusa studija za sve nadležne obrazovne vlasti kao i druge sudionike u procesu akreditacije u Bosni i Hercegovini, a koji nisu razrađeni Odlukom o normama. U narednom razdoblju očekuje se usvajanje Kriterija za akreditaciju 3. ciklusa studija, čime će biti obuhvaćeni svi ciklusi koji se izvode u Bosni i Hercegovini.

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH

Okvirnim zakonom kojeg je usvojila Parlamentarna skupština BiH, 2007. godine osnovana je Agencija BiH kao samostalna upravna organizacija. Istim zakonom utvrđene su njene nadležnosti u oblastima razvoja visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta, a dodatno su razrađene različitim aktima Agencije BiH.

U skladu s člankom 48. Okvirnog zakona Agencija BiH u području osiguranja kvalitete nadležna je za:

- utvrđivanje jasnih, transparentnih i pristupačnih kriterija za akreditaciju visokoškolskih ustanova i donošenje normi kojima se određuju minimalni standardi u oblasti visokog obrazovanja
- utvrđivanje kriterija za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvalitete i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova
- davanje preporuka o kriterijima i standardima ministarstvu Republike Srpske, kantonalnim ministarstvima i Brčko Distriktu BiH za osnivanje i zatvaranje visokoškolskih ustanova, te za prestrukturiranje studijskih programa
- davanje preporuka o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

- utvrđivanje standarda kvalitete, analizu kvalitete, davanje preporuka za otklanjanje nedostataka kvalitete studija i visokoškolskih ustanova.

U skladu s člankom 49. Okvirnog zakona u području akreditacije Agencija BiH nadležna je za:

- raspisivanje javnog natječaja za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvalitete i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa (u daljnjem tekstu: stručnjaci);
- osnivanje Komisije za utvrđivanje Liste stručnjaka koji zadovoljavaju kriterije iz članka 48. alineja 2. ovog Zakona (Komisija ima pet članova, a čini je po jedan predstavnik Rektorske konferencije, jednog kantonalnog ministarstva, ministarstva Republike Srpske, Brčko Distrikta BiH te predstavnik Agencije BiH)
- dostavljanje utvrđene Liste stručnjaka na usvajanje svim ministarstvima obrazovanja u BiH i nadležnom odjelu Brčko Distrikta BiH
- imenovanje Komisije stručnjaka, na osnovi prijedloga nadležnih obrazovnih vlasti u pogledu izbora stručnjaka s utvrđene Liste stručnjaka;
- davanje preporuke nadležnim obrazovnim vlastima o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, na osnovi mišljenja Komisije stručnjaka;
- postupak i rješenje o akreditaciji i licenciranju visokoškolskih ustanova koje donose ministarstvo Republike Srpske, kantonalna ministarstva i Brčko Distrikt BiH, u skladu s člankom 48. alineja 1. ovog Zakona;
- ocjenjivanje usklađenosti rješenja o akreditaciji s normama i kriterijima iz članka 48. alineja 1. ovog Zakona i, u slučaju utvrđene neusklađenosti, davanje preporuke Upravnom odboru za poduzimanje daljnjih mjera, sve do mjere poništenja rješenja o akreditaciji; žalbu na rješenje o poništenju rješenja o akreditaciji nadležne obrazovne vlasti podnose Upravnom odboru Agencije BiH
- vođenje državnog registra akreditiranih visokoškolskih ustanova
- stalnu dostupnost na svojoj internet stranici Liste akreditiranih visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i njeno objavljivanje najmanje jednom godišnje u "Službenom glasniku BiH", a najmanje dva puta godišnje u trima visokotiražnim dnevnim novinama.

Imajući u vidu navedeno, u cilju implementacije propisanih nadležnosti i provođenja procesa akreditacije utvrđeni su i različiti dokumenti Agencije BiH, izrađeni u konzultacijama sa zainteresiranim stranama i međunarodnim stručnjacima iz područja osiguranja kvalitete, koji reguliraju postupanje Agencije BiH u aktivnostima vanjskog osiguranja kvalitete / akreditacije, slijedeći Standarde i smjernice za osiguranje kvaliteta u Europskom prostoru visokog obrazovanja, kao referentni dokument, prema kojima, između ostalog:

- „u aktivnostima vanjskog osiguranja kvalitete Agencija BiH djeluje neovisno u okviru svojih nadležnosti“ (članak 2. stavak 4. Statuta Agencije BiH)
- „vanjsko osiguranje kvaliteta treba biti organizirano tako da se odluke o kvaliteti donose neovisno od nadležnih obrazovnih vlasti, političkih struktura i visokoškolske ustanove koja je predmet vanjskog osiguranja kvaliteta, izbjegavajući bilo koji sukob interesa“ (Odluka o normama).

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Kada je riječ o aktivnostima u području akreditacije, Agencija BiH postupa na sljedeći način:

1) Agencija BiH utvrđuje kriterije za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvalitete i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova te raspisuje natječaj za njihov izbor. Samo kandidati za koje Komisija za izbor stručnjaka, koju imenuje direktor Agencije BiH, utvrdi da ispunjavaju unaprijed utvrđene kriterije u kategoriji za koju su se prijavili (akademska zajednica, međunarodna zajednica, privreda i praksa te studenti) mogu biti na Listi stručnjaka. Ovu Listu usvajaju nadležne obrazovne vlasti, nakon uvida u istu, te prilikom predlaganja članova za Komisiju stručnjaka moraju birati stručnjake s navedene Liste. Na internet stranici Agencije BiH ova Lista je stalno dostupna i redovito se ažurira, a dokumenti koji reguliraju proceduru izbora i kriterije za izbor periodično se i po potrebi revidiraju.

2) Agencija BiH vrši imenovanje Komisije stručnjaka na osnovi prijedloga nadležne obrazovne vlasti u pogledu izbora stručnjaka s utvrđene Liste stručnjaka. Svaka Komisija stručnjaka, u svom sastavu ima najmanje po jednog predstavnika iz sve četiri kategorije, što je utvrđeno Odlukom o normama, a detaljnije razrađeno pravilnicima nadležnih obrazovnih vlasti.

3) Agencija BiH izdaje preporuku o akreditaciji na temelju mišljenja iz Izvještaja Komisije stručnjaka, u skladu sa Instrukcijom o davanju preporuke o akreditaciji. U cilju bolje konzistentnosti tumačenja i ocjenjivanja kriterija, odnosno ukupnog kvaliteta izvještaja, prije izdavanja preporuke, Agencije BiH može od Komisije stručnjaka zatražiti pojašnjenja ako izvještaj Komisije stručnjaka ne daje na adekvatan način dovoljno informacija o jednom ili više kriterija. Agencija BiH će pojašnjenja tražiti putem nadležnih obrazovnih vlasti ako je izvještaj Komisije stručnjaka zaprimila od njih ili direktno od Komisije stručnjaka, ako je Komisija stručnjaka izvještaj poslala direktno Agenciji BiH. Svrha preporuke o akreditaciji je osiguravanje koherentnosti i dosljednosti tumačenja standarda i kriterija, s obzirom na to da evaluacije provode različite grupe stručnjaka.

4) Ocjena usklađenosti rješenja o akreditaciji koje izdaje nadležna obrazovna vlast na osnovi preporuke Agencije BiH vrši se u skladu sa Instrukcijom o načinu ocjenjivanja usklađenosti rješenja o akreditaciji s minimalnim standardima iz područja visokog obrazovanja i kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH. Instrukcija reguliše proceduru ocjene usklađenosti rješenja o akreditaciji i postupanje u slučaju utvrđene neusklađenosti. Na osnovi članka 49., alineja 7. Okvirnog zakona Agencija BiH je nadležna za ocjenjivanje usklađenosti rješenja o akreditaciji s normama i kriterijima iz članka 48. alineja 1. Okvirnog zakona i, u slučaju utvrđene neusklađenosti, davanje preporuke Upravnom odboru za poduzimanje daljnjih mjera, sve do mjere poništenja rješenja o akreditaciji. Žalbu na rješenje o poništenju rješenja o akreditaciji nadležne obrazovne vlasti podnose Upravnom odboru Agencije BiH.

5) Agencija BiH vodi i redovno ažurira Državni registar akreditovanih visokoškolskih ustanova u BiH (u daljem tekstu: Državni registar), u skladu s Pravilnikom o vođenju Državnog registra. Također, na osnovi podataka o visokoškolskim ustanovama upisanim u Državni registar, Agencija BiH objavljuje Listu akreditiranih visokoškolskih ustanova u BiH na svojoj web stranici i redovno je ažurira.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

U području akreditacije, nadležne obrazovne vlasti u skladu s Okvirnim zakonom i svojim zakonskim i podzakonskim aktima, kao i aktima Agencije BiH, detaljnije uređuju postupak akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

Člankom 49. Okvirnog zakona je utvrđeno da nadležne obrazovne vlasti:

- usvajaju Listu stručnjaka koju je utvrdila Komisija za izbor stručnjaka, osnovana od strane direktora Agencije BiH (Komisija ima pet članova, a čini je po jedan predstavnik Rektorske konferencije, jednog kantonalnog ministarstva, ministarstva Republike Srpske, Brčko distrikta BiH, te predstavnik Agencije)
- dostavljaju Agenciji BiH prijedlog Komisije stručnjaka za akreditaciju, s utvrđene Liste stručnjaka na imenovanje
- uređuju postupak i donose rješenja o akreditaciji, koji trebaju biti u skladu s kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja, a koje utvrđuje Agencija BiH.

Pored toga, sva ona pitanja iz područja akreditacije, koja nisu regulirana Okvirnim zakonom, nadležne obrazovne vlasti uređuju svojim propisima, kao npr. financiranje procesa akreditacije, rokovi u postupku, ugovorni odnos s Komisijama stručnjaka koje je imenovala Agencija BiH, praćenje provođenja naknadnih aktivnosti visokoškolske ustanove, itd.

Postupak licenciranja visokoškolskih ustanova odnosno studijskih programa, i sve ono što on podrazumijeva, u nadležnosti je obrazovnih vlasti te je reguliran njihovim zakonskim i podzakonskim aktima.

Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja (CIP)

Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja (CIP), osnovan je Okvirnim zakonom kao samostalna upravna organizacija.

Prema Okvirnom zakonu, CIP je nadležan za:

- informiranje i priznavanje u području visokog obrazovanja
- koordiniranje i međunarodnu razmjenu akademskog osoblja, studenata i programa u području visokog obrazovanja
- predstavljanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim projektima u području visokog obrazovanja iz svoje nadležnosti
- kroz međunarodne mreže centara za informacije (mreže ENIC/NARIC) pruža informacije visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini u vezi sa stranim visokoškolskim ustanovama i programima kao osnovu za priznavanje inozemnih obrazovnih isprava za dalje školovanje na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini te predstavlja Bosnu i Hercegovinu u tim mrežama
- daje obavještenje i mišljenje o stranim obrazovnim ispravama u Bosni i Hercegovini s ciljem nastavka školovanja na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini
- daje savjete i informacije iz svog djelokruga stranama sa zakonitim interesom
- u skladu s Lisabonskom konvencijom i njenim pratećim dokumentima donosi preporuke ministarstvu Republike Srpske, kantonalnim ministarstvima i Brčko Distriktu

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

BiH s ciljem zaposlenja, nastavka obrazovanja i ostvarivanje drugih prava koja proistječu iz stečene kvalifikacije.

Agencija za visoko obrazovanje Republike Srpske

U entitetu Republika Srpska Agencija za visoko obrazovanje Republike Srpske (u daljnjem tekstu: AVORS) nadležna je za:

- 1) unapređenje i usklađivanje sustava visokog obrazovanja Republike s međunarodnim i europskim sustavom visokog obrazovanja
- 2) razvoj sustava osiguranja kvalitete visokog obrazovanja u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja
- 3) početnu akreditaciju, akreditaciju i tematsko vrednovanje visokoškolskih ustanova i studijskih programa
- 4) vođenje Registra akreditiranih visokoškolskih ustanova i studijskih programa
- 5) priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija u svrhu općeg pristupa tržištu rada
- 6) razvoj i primjenu kvalifikacijskog okvira Republike i povezivanje s Europskim okvirom kvalifikacija
- 7) donošenje standarda za početnu akreditaciju i standarda za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa
- 8) sudjelovanje u izradi, praćenju i provođenju strategija i općih akata u području znanosti i visokog obrazovanja
- 9) prikupljanje i obradu podataka o sustavu visokog obrazovanja i drugim sustavima s kojima je visoko obrazovanje povezano
- 10) poticanje znanstvenoistraživačkog rada svih zainteresiranih strana u području visokog obrazovanja
- 11) suradnju s međunarodnim organizacijama, tijelima i institucijama nadležnim za visoko obrazovanje i osiguranje kvalitete
- 12) predstavljanje Republike Srpske na međunarodnim konferencijama, skupovima, u međunarodnim organizacijama, mrežama, tijelima i udruženjima u okviru svoje nadležnosti
- 13) sudjelovanje u realizaciji projekata iz svoje nadležnosti financiranih od međunarodnih financijskih organizacija
- 14) pružanje informacija putem medija i drugih vidova informiranja o svom radu
- 15) obavljanje i drugih poslova u skladu sa zakonom, propisima iz područja visokog obrazovanja i Statutom.

Nadležnost AVORS-a uređuje se zakonom, propisima iz područja visokog obrazovanja i okvira kvalifikacija te Statutom i općim aktima AVORS-a.

2. METODOLOGIJA RADA NA ANALIZI

2.1. AKTIVNOSTI PROVEDENE TIJEKOM IZRADE ANALIZE

U skladu s aktivnostima planiranim u Radnom paketu 2 provedene su sljedeće aktivnosti:

1) 29. 2. 2024. godine, nakon formiranja Konzorcijskog odbora projekta tijekom „kick off“ sastanka u Zenici, formiran je Tim za analizu (u daljem tekstu: Tim), pri čemu su neki članovi naknadno potvrđeni. Odlučeno je da će Tim činiti predstavnici agencija i ministarstava, dok će kao predstavnici visokoškolskih ustanova u Tim biti uključeni samo predstavnici Univerziteta u Zenici, kao koordinator projekta te Sveučilišta u Mostaru, kao partnera projekta koji je voditelj Radnog paketa 2:

- Amra Muslić-Halilović (Univerzitet u Zenici)
- Luciana Boban i Monija Malešević (Sveučilište u Mostaru)
- Maja Macan (Agencija BiH)
- Dragana Dilber (CIP)
- Tatjana Radaković (AVORS)
- Jelena Starčević (Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje Republike Srpske)
- Azemina Njuhović (Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo)
- Alma Suljičić (Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona)
- Fatima Jelčin (Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona)
- Hilzema Tabaković (Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona).

2) 18. 4. 2024. godine s početkom u 12 sati održan je prvi *online* sastanak Tima, na kojem su predstavnici Sveučilišta u Mostaru ostalim članovima Tima prezentirali prijedlog upitnika za nadležne obrazovne vlasti te je nakon rasprave zaključeno sljedeće:

- predstavnica Agencije BiH dostavit će novi set pitanja o organizaciji i resursima nadležnih obrazovnih vlasti te jedno novo pitanje vezano za temu "Licenciranje"
- ostali članovi Tima također mogu dostaviti prijedlog dodatnih pitanja, za koje smatraju da ih treba dodati
- u upitniku će se dodati stupac "Napomene", koji neće biti obvezujući
- predstavnici Sveučilišta u Mostaru napraviti će prijedlog dopisa svim nadležnim obrazovnim vlastima te dostaviti članovima Tima na uvid
- pitanja koja se odnose na referiranje akata bit će dopunjena navođenjem svih brojeva Službenog glasnika
- nakon što Tim usuglasi tekst dopisa i sadržaj upitnika, Univerzitet u Zenici kao koordinator projekta trebao bi dopis s upitnikom poslati svim nadležnim obrazovnim vlastima početkom 5. mjeseca

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

- o završnim verzijama teksta dopisa i sadržaja upitnika svi se mogu izjasniti preko maila, ali po potrebi može se ponovo održati *online* sastanak
- svi članovi Tima mogu se u svakom trenutku izjasniti o svim materijalima te dati svoje prijedloge i sugestije.

3) 10. 5. 2024. godine poslan je dopis svim nadležnim obrazovnim vlastima u BiH s molbom da se ispuni upitnik za analizu.

4) Od 10. 5. 2024. do 10. 6. 2024. prikupljani su odgovori od nadležnih obrazovnih vlasti i izvršene su pojedine korekcije odgovora u svrhu usklađivanja metodologije dodjeljivanja odgovora DA i NE, čime se, između ostalog, izvršila i neka vrsta verifikacije odgovora od svih nadležnih obrazovnih vlasti, a posebno onih koje nisu partneri u projektu.

5) 13. 6. 2024. s početkom u 12 sati održan je drugi *online* sastanak Tima na kojem su predstavnici Sveučilišta u Mostaru prezentirali nacrt *Analize* te su doneseni sljedeći zaključci:

- predstavnice Sveučilišta u Mostaru dostavit će 14. 6. 2024. godine svim članovima projektnog Tima projektnu dokumentaciju u obliku mape sa sljedećim dokumentima:

- a) dostavljene excel tablice (popunjene upitnike) svih nadležnih obrazovnih vlasti
- b) excel tablice (popunjene upitnike) svih nadležnih obrazovnih vlasti s prijedlogom korekcija predstavnica Sveučilišta u Mostaru (označeno crvenim)
- c) word dokument s pojašnjenjima predloženih korekcija za svaku nadležnu obrazovnu vlast

- svi članovi Tima trebaju se do 19. 6. 2024. godine, izjasniti slažu li se s prijedlogom korekcija za nadležne obrazovne vlasti koje nisu partneri projekta, a koje još nisu dostavile informaciju jesi li suglasne s predloženim korekcijama odgovora, a za one članove Tima koji se do navedenog roka ne izjasne, smatrat će se da se slažu s predloženim korekcijama

- svi članovi Tima za analizu, predstavnici nadležnih obrazovnih vlasti trebaju se do 19. 6. 2024. godine izjasniti slažu li se s prijedlogom korekcija za svoje dostavljene excel tablice (popunjene upitnike), a za one članove Tima koji se do navedenog roka ne izjasne, smatrat će se da se slažu s predloženim korekcijama

- u poglavlju 1. OPIS SUSTAVA VISOKOG OBRAZOVANJA U BiH umjesto potpoglavlja "Pravni okvir – nezavisnost rada Agencije" navesti će se kratki tekst o nadležnostima i aktivnostima Agencije BiH, CIP-a i AVORS-a, kojeg će do 19. 6. 2024. godine dostaviti članovi Tima za analizu, predstavnici Agencije BiH, CIP-a i AVORS-a, na nekom od službenih jezika u BiH i engleskom jeziku, pri čemu će u tekstu o Agenciji BiH kratko biti navedene i nadležnosti i aktivnosti nadležnih obrazovnih vlasti u postupcima akreditacije

- predstavnice Sveučilišta u Mostaru dostavit će 21. 6. 2024. godine konačni tekst *Analize* s implementiranim podacima, rezultatima i preporukama svim članovima projektnog Tima te nadležnim obrazovnim vlastima koje nisu partneri u projektu

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

- članovi Tima za analizu, kao i nadležne obrazovne vlast koje nisu partneri u projektu, trebaju se do 26. 6. 2024. godine izjasniti slažu li se s konačnim tekstom *Analize*, odnosno dostaviti svoje sugestije za unapređenje, a za one koji se do navedenog roka ne izjasne, smatrat će se da se slažu s konačnim tekstom *Analize*
- nakon usaglašavanja konačnog teksta *Analize*, najkasnije 28. 6. 2024. godine dokument se šalje koordinatoru projekta.

6) 21. 6. 2024. nacrt *Analize* poslan na uvid članovima Tima te nadležnim obrazovnim vlastima koje nisu partneri u projektu, na uvid i eventualne sugestije.

7) 28. 6. 2024. s početkom u 9 sati održan je treći *online* sastanak Tima na kojem su predstavnici Sveučilišta u Mostaru prezentirali sugestije za izmjene i dopune teksta *Analize* koje su do 26. 6. 2024. god. dostavili članovi Tima te predstavnici nadležnih obrazovnih vlasti koje nisu partneri u projektu te su doneseni sljedeći zaključci:

- sugestije predstavnika nadležnih obrazovnih vlasti koje nisu partneri u projektu prihvaćene su u onom obliku koji je dostavljen
- sugestije članova Tima prihvaćene su u onom obliku koji je definiran tijekom sastanka, nakon rasprave i izjašnjavanja svih članova Tima prisutnih na sastanku
- navedene sugestije bit će implementirane u konačni dokument *Analize*, kojeg će predstavnici Sveučilišta u Mostaru dostaviti koordinatoru projekta Univerzitetu u Zenici, koji će ga objaviti na platformi projekta.

Također, važno je napomenuti da je Konzorcijski odbor projekta na sastanku 29. 2. 2024. godine, tijekom „kick off“ sastanka u Zenici, donio zaključak da će se, zbog kašnjenja početka projekta od dva mjeseca, tražiti produženje roka za izradu *Analize* od dva mjeseca. Naime, prema projektnoj dokumentaciji *Analiza* je trebala biti završena u četvrtom mjesecu projekta, ali je odobren zahtjev za bude završena u šestom mjesecu projekta.

2.2. METODE I INSTRUMENTI

Kako je odlučeno od Tima, podatci za analizu prikupljali su se putem upitnika u excel dokumentu, koji je poslan na službene mail adrese nadležnih obrazovnih vlasti koje nisu partneri u projektu te na osobne mail adrese članova Tima za analizu koji su predstavnici nadležnih obrazovnih vlasti.

Upitnik se sastojao od četiri zasebna excel lista: „Zakonodavni okvir“, „Akreditacija visokoškolske ustanove“, „Akreditacija studijskih programa“ i „Organizacija nadležne obrazovne vlasti“.

„ZAKONODAVNI OKVIR“ sadržava sljedeća pitanja:

- 1.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Preporuku o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/12)?
- 2.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 100/11)?
- 3.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?
- 4.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 96/16)?
- 5.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 47/17)?
- 6.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Preporuke za regulisanje postupka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa 1. i 2. ciklusa studija u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 43/23)?
- 7.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Uputstvo o formi i sadržaju diplome i dodatka diplomu koju izdaju akreditirane visokoškolske ustanove („Službeni glasnik BiH", br. 86/09)?
- 8.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Uputstvo o izmjenama i dopunama Uputstva o formi i sadržaju diplome i dodatka diplomu koju izdaju akreditirane visokoškolske ustanove („Službeni glasnik BiH", br. 39/23)?
- 9.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", br. 31/11, 39/12)?
- 10.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Uputstvo o metodološkom okviru i principima za izradu pravilnika o klasifikaciji znanstvenih oblasti, polja i grana („Službeni glasnik BiH", br. 47/12)?

Za svako pitanje bila je ponuđena opcija odgovora DA i NE, pri čemu su u slučaju odgovora DA predviđeni stupci „Naziv akta/akata“, „Link/linkovi“ i „Broj i teksta članka u kojim se referira“, uz „Napomene“ koje nisu obvezne.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Navedena pitanja odnose se na dokumente izravno i neizravno vezane za postupke akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa, koje su donijeli Agencija BiH i Vijeće ministara BiH te tako predstavljaju dokumente na državnoj razini.

Ispod navedenih pitanja predviđen je „Popis svih akata u vašoj nadležnosti koji reguliraju postupak akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa“, s upitom o nazivu akta i linku na akt.

„AKREDITACIJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE“ sadržava pitanja podijeljena na sedam tema:

Tema 1. „Licenciranje visokoškolske ustanove“:

- 1.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za visokoškolsku ustanovu?
- 1.2.A. Jesu li uvjeti za izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije visokoškolske ustanove definirani posebnim aktom u vašoj nadležnosti ?
- 1.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza vođenja registra visokoškolskih ustanova?
- 1.4.A. Je li registar visokoškolskih ustanova javno dostupan na web stranici?
- 1.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status visokoškolskih ustanova u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni Hercegovini (Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj institucionalnoj akreditaciji?
- 1.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status visokoškolskih ustanova u razdoblju od donošenja nadležnog Zakona do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji visokoškolske ustanove?
- 1.7.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran gubitak licence visokoškolske ustanove?
- 1.8.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti regulirano da gubitak licence visokoškolske ustanove posljedično znači gubitak akreditacije visokoškolske ustanove?

Tema 2. „Podnošenje zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove“:

- 2.1.A. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije novoosnovane visokoškolske ustanove?
- 2.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije novoosnovane visokoškolske ustanove?
- 2.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju novoosnovane visokoškolske ustanove u zadanom roku?
- 2.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju visokoškolske ustanove?
- 2.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za obnovu akreditacije / reakreditaciju visokoškolske ustanove u zadanom roku?
- 2.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti obvezno utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove u smislu pokretanja

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

inspekcijskog nadzora po službenoj dužnosti radi utvrđivanja usklađenosti rada sa zakonom i podzakonskim aktima?

2.7.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

2.8.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sadržaj samoevaluacijskog izvještaja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

2.9.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove?

2.10.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza sklapanja ugovora o akreditaciji visokoškolske ustanove između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?

2.11.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana visina troška akreditacije visokoškolske ustanove?

2.12.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena mogućnost prekida postupka akreditacije visokoškolske ustanove?

Tema 3. „Imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove“:

3.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

3.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prijedloga zamjenskih članova za Komisiju stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

3.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sukob interesa članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

Tema 4. „Postupak akreditacije visokoškolske ustanove“:

4.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza prisutnosti djelatnika HEA BiH ili nadležne obrazovne vlasti prilikom posjete Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

4.2.A. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani sudionici postupka akreditacije visokoškolske ustanove u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?

4.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana struktura postupka akreditacije visokoškolske ustanove prema modelu od 4 koraka u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?

4.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

4.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove?

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

4.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena mogućnost produžetka roka u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove?

4.7.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano da se posjet Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove ne može organizirati za vrijeme ispitnih rokova i/ili da se taj period ne računa u rok za obavljanje akreditacije?

4.8.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana mogućnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

4.9.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana obveza objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

Tema 5. „Ishodi akreditacije visokoškolske ustanove“:

5.1.A. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani ishodi postupka akreditacije visokoškolske ustanove u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?

5.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost ponovnog izdavanja pisma očekivanja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

5.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok važenja rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove?

5.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica negativnog ishoda akreditacije visokoškolske ustanove?

Tema 6. „Naknadne aktivnosti u postupku akreditacije visokoškolske ustanove“:

6.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

6.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran minimalan/obvezan sadržaj Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

6.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za izradu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

6.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka nadležnom ministarstvu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

6.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza objavljivanja na webu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

6.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Tema 7. „Žalbe u postupku akreditacije visokoškolske ustanove“:

- 7.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za dostavljanje prijedloga članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?
- 7.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?
- 7.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe na Rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove?
- 7.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe na preporuku HEA BiH o ishodi postupka akreditacije visokoškolske ustanove?
- 7.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno informiranje i pravovremeno upoznavanje HEA BiH o postupanjima s prigovorima/žalbama u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?

Za svako pitanje bila je ponuđena opcija odgovora DA i NE, pri čemu su u slučaju odgovora DA predviđeni stupci „Broj i tekst članka“ i „Naziv pravnog akta“, uz „Napomene“ koje nisu obvezne.

„**AKREDITACIJA STUDIJSKOG PROGRAMA**“ sadržava ista pitanja kao i „Akreditacija visokoškolske ustanove“, pri čemu navedena i dodatna specifična pitanja vezana za akreditaciju studijskog programa (u donjem tekstu označena kurzivom):

Tema 1. „Licenciranje studijskog programa“:

- 1.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za studijski program?
- 1.2.B. Jesu li uvjeti za izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije studijskog programa definirani posebnim aktom u vašoj nadležnosti ?
- 1.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza vođenja registra studijskih programa?
- 1.4.B. Je li registar studijskih programa javno dostupan na web stranici?
- 1.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status studijskih programa u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni Hercegovini (Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa?
- 1.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status studijskih programa u razdoblju od donošenja nadležnog Zakona do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa?
- 1.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran gubitak licence studijskog programa?
- 1.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti regulirano da gubitak licence studijskog programa posljedično znači gubitak akreditacije studijskog programa?

Tema 2. „Podnošenje zahtjeva za akreditaciju studijskog programa“:

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

- 2.1.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije novoosnovanog studijskog programa?
- 2.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije novoosnovanog studijskog programa?
- 2.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju novoosnovanog studijskog programa u zadanom roku?
- 2.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju studijskog programa?
- 2.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za obnovu akreditacije / reakreditaciju studijskog programa u zadanom roku?
- 2.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti obvezno utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju studijskog programa u smislu pokretanja inspekcijskog nadzora po službenoj dužnosti radi utvrđivanja usklađenosti rada sa zakonom i podzakonskim aktima?
- 2.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće u postupku akreditacije studijskog programa?
- 2.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sadržaj samoevaluacijskog izvještaja u postupku akreditacije studijskog programa?
- 2.9.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev za akreditaciju studijskog programa?
- 2.10.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza sklapanja ugovora o akreditaciji studijskog programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?
- 2.11.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana visina troška akreditacije studijskog programa?
- 2.12.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena mogućnost prekida postupka akreditacije studijskog programa?
- 2.13.B. *Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije postojećeg studijskog programa?*
- 2.14.B. *Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije postojećeg studijskog programa?*
- 2.15.B. *Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju postojećeg studijskog programa u zadanom roku?*
- 2.16.B. *Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza donošenja višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?*
- 2.17.B. *Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prema HEA BIH višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?*
- 2.18.B. *Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano više modela / vrsta akreditacije studijskog programa?*

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

2.19.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno da visokoškolska ustanova u zahtjevu za akreditaciju studijskog programa navodi model akreditacije studijskog programa za kojeg se predaje zahtjev?

Tema 3. „Imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa“:

3.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

3.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prijedloga zamjenskih članova za Komisiju stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

3.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sukob interesa članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

3.4.B. *Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sastav Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa?*

3.5.B. *Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza da u slučaju akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije članovi Komisije stručnjaka za institucionalnu akreditaciju budu iz istog znanstvenog područja i polja kao studijski program koji je recenziran?*

Tema 4. „Postupak akreditacije studijskog programa“:

4.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza prisutnosti djelatnika HEA BiH ili nadležne obrazovne vlasti prilikom posjete Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

4.2.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani sudionici postupka akreditacije studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?

4.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana struktura postupka akreditacije studijskog programa prema modelu od 4 koraka u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?

4.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

4.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok u kojem se obavlja akreditacija studijskog programa?

4.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena mogućnost produžetka roka u kojem se obavlja akreditacija studijskog programa?

4.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano da se posjet Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa ne može organizirati za vrijeme ispitnih rokova i/ili da se taj period ne računa u rok za obavljanje akreditacije?

4.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana mogućnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

4.9.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana obveza objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije studijskog programa?

4.10.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza posjeta Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa?

4.11.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirane specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa po modelu klastera?

4.12.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirane specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije?

Tema 5. „Ishodi akreditacije studijskog programa“:

5.1.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani ishodi postupka akreditacije studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?

5.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost ponovnog izdavanja pisma očekivanja u postupku akreditacije studijskog programa?

5.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok važenja rješenja o akreditaciji studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?

5.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica negativnog ishoda akreditacije studijskog programa?

Tema 6. „Naknadne aktivnosti u postupku akreditacije studijskog programa“:

6.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

6.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran minimalan/obvezan sadržaj Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

6.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za izradu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

6.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka nadležnom ministarstvu u postupku akreditacije studijskog programa?

6.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza objavljivanja na webu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

6.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Tema 7. „Žalbe u postupku akreditacije studijskog programa“:

7.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za dostavljanje prijedloga članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

7.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?

7.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe na Rješenje o akreditaciji studijskog programa?

7.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe na preporuku HEA BIH o ishodi postupka akreditacije studijskog programa?

7.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno informiranje i pravovremeno upoznavanje HEA BIH o postupanjima s prigovorima/žalbama u postupku akreditacije studijskog programa?

Za svako pitanje bila je ponuđena opcija odgovora DA i NE, pri čemu su u slučaju odgovora DA predviđeni stupci „Broj i tekst članka“ i „Naziv pravnog akta“, uz „Napomene“ koje nisu obvezne.

„ORGANIZACIJSKA STRUKTURA NADLEŽNE OBRAZOVNE VLASTI“ sadržava sljedeća pitanja:

1.S. Je li vaša institucija nadležna samo za visoko obrazovanje?

2.S. Ako je vaša institucija nadležna za sve razine obrazovanja, je li visoko obrazovanje izdvojeno u posebni resor prema organizacijskoj strukturi vaše institucije?

5.S. Jesu li predviđena radna mjesta samo za postupke licenciranja?

7.S. Jesu li predviđena radna mjesta samo za postupke akreditacije?

9.S. Djeluje li prosvjetna inspekcija u vašem entitetu/kantonu/županiji?

10.S. Je li prosvjetna inspekcija neovisan organ?

11.S. Je li organizacijskom strukturom prosvjetne inspekcije, visoko obrazovanje izdvojeno od ostalih razina obrazovanja?

Za svako pitanje bila je ponuđena opcija odgovora DA i NE, uz mogućnost dodatnog odgovora.

Uz ta pitanja postavljena su i vezana pitanja, koja su tražila slobodni odgovor:

3.S. Navedite ukupan broj zaposlenih u vašoj instituciji?

4.S. Navedite ukupan broj zaposlenih na poslovima visokog obrazovanja?

6.S. Ako su predviđena radna mjesta samo za postupke licenciranja, navedite ukupan broj zaposlenih?

8.S. Ako su predviđena radna mjesta samo za postupke akreditacije, navedite ukupan broj zaposlenih?

12.S. Navedite ukupan broj zaposlenih na poslovima visokog obrazovanja u prosvjetnoj inspekciji?

Obrazac za upitnik nalazi se u Prilogu ove *Analize*.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Iako su odgovori na pitanja podrazumijevali i argumentaciju u obliku navoda članka zakonskog ili podzakonskog akta, zbog kompleksnosti tematike te različitog korištenja terminologije dosta pitanja je ostavljalo prostor za dilemu kako odgovoriti pa su u svrhu **verifikacije odgovora** poduzete sljedeće aktivnosti:

- članovi Tima koji su predstavnici Sveučilišta u Mostaru kao partnera voditelja Radnog paketa 2, provjerili su sve odgovore svake nadležne obrazovne vlasti te su svakoj nadležnoj obrazovnoj vlasti poslali prijedlog korekcija odgovora s objašnjenjima
- za nadležne obrazovne vlasti koje su izravno potvrdile suglasnost s korekcijama, verifikacija odgovora DA i NE time je završena
- za nadležne obrazovne vlasti koje nisu potvrdile suglasnost s korekcijama, a koje nisu partneri u projektu, prijedlog korekcija je poslan ostalim članovima Tima te je verifikacija odgovora DA i NE završena tako da su se svi ostali članovi Tima izjasnili da su suglasni s predloženim korekcijama.

Takva razmjena mišljenja pomogla je da se utvrde odgovori koji u najvećoj mogućoj mjeri odgovaraju stvarnom stanju te time čine i analizu vjerodostojnijom.

Struktura upitnika koje zahtijeva odgovore DA i NE omogućuje i kvantitativnu i kvalitativnu analizu.

Kvantitativna analiza odnosi se na mogućnost uvida u broj ili omjer odgovora DA ili NE. Pri tome su pitanja formulirana na takav način da je u pravilu poželjan odgovor DA, jer je takav odgovor pokazatelj zakonske reguliranosti određenog pitanja ili koraka u postupcima akreditacije visokoškolske ustanove i studijskih programa, što prevenira nedosljednosti u provedbi postupaka. Osim toga, određena pitanja odnose se isključivo na način reguliranja koji je usklađen s dokumentima Agencije BiH. Kvantitativna analiza prezentirana je u poglavljima 3.1., 3.2., 3.3. i 3.4.

Kvalitativna analiza odnosi se na sadržaj odgovora DA, odnosno na usporedbu načina na koje je određeno pitanje regulirano kod pojedinih obrazovnih vlasti. Budući da je upitnik predviđao argumentaciju odgovora DA navođenjem broja članka i naziva zakonskog ili podzakonskog akta, popunjene tablice mogu poslužiti kao baza podataka za višestruke usporedbe i nadležnih obrazovnih vlasti međusobno i propisa pojedine nadležne obrazovne vlasti u odnosu na propise Agencije BiH. Kvantitativna analiza prezentirana je u poglavlju 3.5.

Rezultati kvantitativne analize prezentirani su tablično, prateći obrazac za upitnik, pri čemu je za „Akreditaciju visokoškolske ustanove“ i „Akreditaciju studijskog programa“, uz sumarni pregled svih pitanja, prezentirana i svaka od sedam tema zasebno, a „Zakonodavni okvir“ i „Organizacijska struktura nadležne obrazovne vlasti“ su, zbog relativno malog broja pitanja, prezentirani samo sumarno.

Rezultati kvalitativne analize prezentirani su opisno.

3. REZULTATI ANALIZE S PREPORUKAMA

Rezultati analize, odnosno pregled prikupljenih i verificiranih odgovora od nadležnih obrazovnih vlasti bit će prikazan tablično, uz dodatni osvrt te preporuke za unapređenje, kroz četiri potpoglavlja koja prate obrazac upitnika: „3.1. Analiza usklađenosti zakonodavnih okvira s preporukama“, „3.2. Analiza postupka akreditacije visokoškolskih ustanova s preporukama“, „3.3. Analiza postupka akreditacije visokoškolskih ustanova s preporukama“ i „3.4. Analiza organizacijske strukture i kadrovskih resursa nadležnih obrazovnih vlasti s preporukama“. Nakon navedenih poglavlja slijedi i potpoglavlje „3.5. Dodatna analiza pojedinih pitanja s preporukama“, u kojem su pojedina pitanja iz upitnika posebno istaknuta i dodatno analizirana, ali su problematizirana i neka pitanja koja nisu bila navedena u upitniku, na temelju uvida u zakonske i podzakonske akte nadležnih obrazovnih vlasti.

U svakom potpoglavlju nakon navedenih rezultata donose se preporuke za unapređenje vezane za pojedina pitanja iz analize, koje su formulirane uzimajući u obzir da će *Analiza* tek biti predstavljena na međunarodnoj dvodnevnoj konferenciji na kojoj će sudjelovati sve institucije iz područja visokog obrazovanja u BiH, predstavnici EU partnerskih institucija te predstavnici ključnih EU institucija (ENQA, EQAR, Europska komisija), a gdje se planira na temelju povratnih informacija od svih zainteresiranih sudionika definirati usuglašene zaključke, koji će zajedno s preporukama iz *Analize* biti okvir za izradu *Prijedloga unapređenih modela vanjskog vrednovanja te Prijedloga mehanizma za koordinaciju i usklađivanje*, koji su planirani ovim projektom.

Zbog svega navedenog preporuke iz ovog dokument pisane su u svrhu da istaku ono što bi trebalo unaprijediti, ali ne i način na koji bi se trebalo unaprijediti, jer će se način definirati u navedenim dokumentima koji će se u ovom projektu izraditi nakon *Analize*.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

3.1. ANALIZA USKLAĐENOSTI ZAKONODAVNIH OKVIRA S PREPORUKAMA

Analiza usklađenosti zakonodavnih okvira odnosila se na referiranje zakonskih i podzakonskih akata nadležnih obrazovnih vlasti na dokumente koje je na razini BiH donijela Agencija BiH te Vijeće ministara BiH. Pri tome su ključni dokumenti Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19), Odluka o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 96/16) te Odluka o kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 47/17), koje je donijela Agencija BiH, a koji su usklađeni sa Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete visokoga obrazovanja u europskome prostoru (ESG 2015).

Rezultati analize prikazani su tablično:

ZAKONODAVNI OKVIR	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST												
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD	
PITANJE													
1.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Preporuku o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/12)?	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA
2.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 100/11)?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA
3.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	DA	NE	DA	NE	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA
4.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 96/16)?	DA	NE	DA	NE	NE	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA
5.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 47/17)?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA
6.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Preporuke za regulisanje postupka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa 1. i 2. ciklusa studija u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 43/23)?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
7.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Uputstvo o formi i sadržaju diplome i dodatka diplomu koju izdaju akreditirane visokoškolske ustanove („Službeni glasnik BiH", br. 86/09)?	NE	NE	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
8.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Uputstvo o izmjenama i dopunama Uputstva o formi i sadržaju	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

diplome i dodatka diplomu koju izdaju akreditirane visokoškolske ustanove („Službeni glasnik BiH“, br. 39/23)?													
9.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 31/11 i 39/12)?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
10.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Uputstvo o metodološkom okviru i principima za izradu pravilnika o klasifikaciji znanstvenih oblasti, polja i grana („Službeni glasnik BiH“, br. 47/12)?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE

Kao odgovori DA uzeti su svi odgovori:

- gdje se nadležna obrazovna vlast referira isključivo na točno određeni dokument objavljen u navedenom broju „Službenog glasnika BiH“⁵
- gdje se nadležna obrazovna vlast referira općenito na dokument ne navodeći broj „Službenog glasnika BiH“⁶.

Kao odgovori NE uzeti su svi odgovori:

- gdje se nadležna obrazovna vlast referira isključivo na točno određeni dokument, ali koji nije objavljen u navedenom broju „Službenog glasnika BiH“
- gdje se nadležna obrazovna vlast uopće ne referira na dokument.

Iako je iz tabličnog prikaza očito da dominantno prevladava odgovor NE, u provedbi to ne mora nužno biti prepreka za provedbu postupaka akreditacije, jer nadležna obrazovna vlast može propisati sve odredbe iz dokumenata iz upita, a da se eksplicitno ne referira na same dokumente.

Međutim, poteškoće u provedbi postupaka ipak se nužno događaju u slučajevima kada se nadležna obrazovna vlast isključivo referira na dokument koji više nije na snazi, posebno kada su u pitanju dokumenti Odluka o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 100/11) i Odluka o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 75/10 i 44/13), jer referiranje isključivo na ove dokumente može bitno poremetiti postupak akreditacije te dovesti visokoškolske ustanove u BiH u neravnopravan položaj, uzimajući u obzir činjenicu da se naknadno donesenim dokumentima (Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 26/19), Odluka o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 96/16) te

⁵ Npr. čl. 3. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa ("Službene Novine HNK", br. 04/14): „Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova su kriteriji utvrđeni Odlukom o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 75/10, 44/13, u daljnjem tekstu: Kriteriji).“

⁶ Npr. čl. 81. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene Novine Kantona Sarajevo", br. 36/22): „Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa provode se u skladu sa aktima, standardima, smjernicama i kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa, koje donose Agencija i Ministarstvo, te u skladu sa "Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.“

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Odluka o kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 47/17) između ostaloga mijenjaju ishodi postupka akreditacije, rok važenja rješenja o akreditaciji te kriteriji za akreditaciju.

Osim dokumenata koji se odnose na postupak akreditacije vrijedi istaknuti sljedeće:

- jedna nadležna obrazovna vlast se u svojim zakonskim aktima referira na Odluku o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", br. 31/11 i 39/12)
- jedna nadležna obrazovna vlast se u svojim zakonskim aktima referira na Uputstvo o metodološkom okviru i principima za izradu pravilnika o klasifikaciji znanstvenih oblasti, polja i grana („Službeni glasnik BiH", br. 47/12).

Oba navedena dokumenta usvojilo je Vijeće ministara BiH. Iako se ne odnosi izravno na postupak akreditacije, Odluka o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", br. 31/11 i 39/12) jedini je dokument u BiH koji definira razine kvalifikacije referirajući se na EQF, zbog čega je ključan i za ispunjavanje više kriterija za akreditaciju te za prepoznatljivost i usporedivost BiH diploma u EHEA.

Preporuke za unapređenje:

P.Z1. Nadležne obrazovne vlasti u svojim zakonskim i podzakonskim aktima u kojima su preuzete odredbe iz dokumenata donesenih od Agencije BiH trebaju se referirati na dokumente od Agencije BiH tako da se opisno navede naziv dokumenta i ne navodi točan broj Službenog glasnika BiH.

P.Z2. Nadležne obrazovne vlasti trebaju se u svojim zakonskim i podzakonskim aktima referirati na Odluku o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u BiH („Službeni glasnik BiH", br. 31/11 i 39/12) te djelovati u skladu s tim.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

3.2. ANALIZA POSTUPKA AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA S PREPORUKAMA

Analiza postupaka akreditacije visokoškolskih ustanova bit će prezentirana posebno za svaku od sedam tema: 1. Licenciranje visokoškolske ustanove, 2. Podnošenje zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove, 3. Imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, 4. Postupak akreditacije visokoškolske ustanove, 5. Ishodi akreditacije visokoškolske ustanove, 6. Naknadne aktivnosti u postupku akreditacije visokoškolske ustanove i 7. Žalbe u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.

3.2.1. Licenciranje visokoškolske ustanove

Rezultati analize prikazani su tablično:

LICENCIRANJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
1.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za visokoškolsku ustanovu?	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
1.2.A. Jesu li uvjeti za izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije visokoškolske ustanove definirani posebnim aktom u vašoj nadležnosti?	DA	DA	DA	NE	NE	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
1.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza vođenja registra visokoškolskih ustanova ?	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
1.4.A. Je li registar visokoškolskih ustanova javno dostupan na web stranici?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	NE
1.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status visokoškolskih ustanova u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni Hercegovini (Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj institucionalnoj akreditaciji?	NE	DA	NE	DA	DA	DA	NE	NE	DA	NE	NE	NE
1.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status visokoškolskih ustanova u razdoblju od donošenja nadležnog Zakona do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji visokoškolske ustanove?	NE	DA	NE	DA	DA	DA	NE	NE	DA	NE	NE	NE
1.7.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran gubitak licence visokoškolske ustanove?	NE	DA	NE	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
1.8.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti regulirano da gubitak licence visokoškolske ustanove posljedično znači gubitak akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- sve nadležne obrazovne vlasti propisuju obvezu izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za visokoškolsku ustanovu
- sve nadležne obrazovne vlasti propisuju obvezu vođenja registra visokoškolskih ustanova, ali je on javno dostupan samo u dvije nadležne obrazovne vlasti
- dvije nadležne obrazovne vlasti predviđaju gubitak licence visokoškolske ustanove

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne definira jasno odnos gubitka licence i gubitka akreditacije visokoškolske ustanove.

U kontekstu aktualnog pitanja prepoznavanja i priznavanja diploma u inozemstvu, vrlo je kompleksno pitanje reguliranja statusa visokoškolskih ustanova u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona, koji predviđa da će sve visokoškolske ustanove provesti akreditaciju u roku od dvije godine (do 15. 8. 2011. godine), do izdavanja rješenja o njihovoj prvoj institucionalnoj akreditaciji. U ovom pregledu rezultata analize naveden je odgovor DA za nadležne obrazovne vlasti koje su važećem zakonom predvidjele rješenje o privremenoj akreditaciji visokoškolskih ustanova do izdavanja rješenja o njihovoj prvoj institucionalnoj akreditaciji⁷. Međutim, neke od navedenih nadležnih obrazovnih vlasti nisu provele navedenu odredbu o izdavanju rješenja o privremenoj akreditaciji, odnosno do sada nisu donijele rješenje o privremenoj akreditaciji visokoškolskih ustanova u njihovoj nadležnosti. S druge strane, neke nadležne obrazovne vlasti, koje u važećem zakonu ne predviđaju izdavanje rješenja o privremenoj akreditaciji, jer je to pitanje riješeno prethodno važećim zakonima, izdale su navedena rješenja.⁸

---

⁷ Čl 137. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskom kantonu („Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 04/12): „(Prelazno razdoblje za akreditaciju i licenciranje)

(1) Visokoškolske ustanove u Kantonu stupanjem na snagu ovog Zakona dobivaju privremenu akreditaciju (dopusnicu). Privremenom akreditacijom određuje se rok u kojem će se obaviti akreditacija svakog pojedinog programa koji se izučava na ovim visokoškolskim ustanovama, a sve u skladu sa kriterijima, procedurama i standardima akreditacije.

(2) Akreditacija visokoškolskih ustanova u Kantonu obaviti će se u razdoblju od najviše dvije (2) godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Ustanove čije je osnivanje i licenciranje u postupku mogu završiti postupak osnivanja i licenciranja u roku od šest (6) mjeseci, po propisima koji su važili na prostoru HNK do dana stupanja na snagu ovog Zakona ili po odredbama ovog Zakona.“

Ista odredba nalazi se i u čl. 159. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, br. 4/13): „(Prijelazno razdoblje za akreditiranje i licenciranje) (1) Postojeće visokoškolske ustanove iz članka 152. ovoga Zakona stupanjem na snagu ovoga Zakona dobivaju privremenu akreditaciju od Ministarstva. (2) Privremenom akreditacijom iz stavka (1) ovoga članka određuje se rok u kojem će se obaviti akreditiranje svakoga pojedinoga programa koji se izučava na visokoškolskim ustanovama iz članka 152. ovoga Zakona, a sve sukladno kriterijima i procedurama akreditiranja te standardima. (3) Akreditacija visokoškolskih ustanova obaviti će se u razdoblju od, najviše, dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.“

Slično se nalazi i u čl. 164. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 9/09.): „(1) Sveučilište u Mostaru stupanjem na snagu novih propisa dobiva privremenu akreditaciju (dopusnicu) od nadležnog ministarstva. Privremenom akreditacijom određuje se rok u kojem će se obaviti akreditiranje svakog pojedinog programa koji se izučava na Sveučilištu u Mostaru, a sve sukladno kriterijima, procedurama i standardima za akreditiranje. (2) Akreditacija Sveučilišta u Mostaru obaviti će se u razdoblju od najviše dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.“

Također u čl. 158. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne županije Posavske“, br. 1/10, 4/11): „(Prijelazno razdoblje za akreditiranje i licenciranje) (1) Postojeće visokoškolske ustanove stupanjem na snagu ovoga Zakona dobivaju privremenu akreditaciju od nadležne institucije. Privremenom akreditacijom određuje se rok u kojem će se obaviti akreditiranje svakog pojedinog programa koji se izučava na Sveučilištu u Mostaru, a sve sukladno kriterijima, procedurama i standardima za akreditiranje. (2) Akreditacija visokoškolskih ustanova obaviti će se u razdoblju od najviše dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.“

⁸ Privremena rješenja izdale su sljedeće nadležne obrazovne vlasti: TK, ZDK, SBK, USK i KS.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

Preporuke za unapređenje:

P.A1. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju javno objaviti Registar visokoškolskih ustanova.

P.A2. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati odnos licence i akreditacije visokoškolske ustanove, kako po pitanju dobivanja istih, tako i po pitanju njihova gubitka.

P.A3. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju regulirati status visokoškolskih ustanova u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni Hercegovini (Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj institucionalnoj akreditaciji.

3.2.2. Podnošenje zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove

Rezultati analize prikazani su tablično:

PODNOŠENJE ZAHTEJVA ZA AKREDITACIJU VISOKOŠKOLSKE USTANOVE												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
2.1.A. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije novoosnovane visokoškolske ustanove?	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	DA	DA
2.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije novoosnovane visokoškolske ustanove?	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	DA
2.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju novoosnovane visokoškolske ustanove u zadanom roku?	NE	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	NE
2.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA
2.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za obnovu akreditacije / reakreditaciju visokoškolske ustanove u zadanom roku?	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE
2.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti obvezno utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove u smislu pokretanja inspeksijskog nadzora po službenoj dužnosti radi utvrđivanja usklađenosti rada sa zakonom i podzakonskim aktima?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
2.7.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
2.8.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sadržaj samoevaluacijskog izvještaja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	DA	NE	DA
2.9.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	DA	NE	DA
2.10.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza sklapanja ugovora o akreditaciji visokoškolske ustanove između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

2.11.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana visina troška akreditacije visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	NE	NE	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA
2.12.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena moгуćnost prekida postupka akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditacije visokoškolske ustanove, kao i popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev za akreditaciju i obnovu akreditacije / reakreditaciju
- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira visinu troška akreditacije, pri čemu ga nisu definirane samo one nadležne obrazovne vlasti u čijoj nadležnosti nema registriranih visokoškolskih ustanova
- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira sadržaj samoevaluacijskog izvještaja, ali većina nije definirala obrazac s tabličnim prikazima
- polovica nadležnih obrazovnih vlasti ne definira rok za prijavu prve akreditacije novoosnovane visokoškolske ustanove, a one koje su definirane rok definirale su ga različito
- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne definira uvjete za prijavu prve akreditacije visokoškolske ustanove, ne definira posljedice za nepodnošenje zahtjeva za prijavu prve akreditacije visokoškolske ustanove, obvezno utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove u smislu pokretanja inspekcijskog nadzora po službenoj dužnosti, ne propisuje obvezu sklapanja ugovora o akreditaciji visokoškolske ustanove između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove, ne definira izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće visokoškolske ustanove te ne predviđa mogućnost prekida postupka akreditacije visokoškolske ustanove.

Preporuke za unapređenje:

P.A4. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati uvjete i rok za prijavu prve akreditacije, kao i posljedice suprotnog postupanja.

P.A5. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće visokoškolske ustanove te prateće obrasce.

P.A6. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju predvidjeti mogućnost prekida postupka akreditacije visokoškolske ustanove u točno definiranim slučajevima.

P.A7. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati obvezu sklapanja ugovora o akreditaciji visokoškolske ustanove između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

3.2.3. Imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove

Rezultati analize prikazani su tablično:

IMENOVANJE ČLANOVA KOMISIJE STRUČNJAKA U POSTUPKU AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
3.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	NE	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA
3.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prijedloga zamjenskih članova za Komisiju stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	NE	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	NE
3.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sukob interesa članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	NE	NE	NE	DA	DA	DA	NE	NE	DA	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, što u praksi znači da se kod nadležnih obrazovnih vlasti koje ga ne definiraju ne može točno znati ni ukupno trajanje cijelog postupka akreditacije visokoškolske ustanove
- polovica nadležnih obrazovnih vlasti nemaju definiranu obvezu dostavljanja zamjenskih članova, čime se dovodi u pitanje nadležnost Agencije BiH da imenuje članove, ali se i provedbeno potencijalno ugrožava sam postupak akreditacije u slučajevima kada dolazi do odustajanja pojedinog člana Komisije iz opravdanih razloga
- većina nadležnih obrazovnih vlasti nema definiran sukob interesa u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, a i oni koji imaju definiran sukob interesa, definiraju ga na različit način, što dovodi do barem dvije problematične situacije: ista osoba u istoj situaciji sa sukobom interesa u jednoj nadležnoj obrazovnoj vlasti (u postupku jedne visokoškolske ustanove) može biti član Komisije, a u drugoj nadležnoj obrazovnoj vlasti (u postupku druge visokoškolske ustanove) ne može, pri čemu ta ista osoba treba istoj instituciji (Agencija BiH) dati dvije različite izjave o sukobu interesa za istu situaciju.

Preporuke za unapređenje:

P.A8. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.

P.A9. Nadležne obrazovne vlasti prilikom dostavljanja prijedloga članova Komisije u postupku akreditacije visokoškolske ustanove mogu dostaviti veći broj predloženih članova od onih koji će biti imenovani.

P.A10. Potrebno je detaljnije definirati način definiranja i provjere sukoba interesa u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

3.2.4. Postupak akreditacije visokoškolske ustanove

Rezultati analize prikazani su tablično:

POSTUPAK AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
4.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza prisutnosti djelatnika HEA BiH ili nadležne obrazovne vlasti prilikom posjete Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	DA	NE
4.2.A. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani sudionici postupka akreditacije visokoškolske ustanove u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	DA	DA	DA	NE	NE	DA	DA	DA	NE	DA	NE	DA
4.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana struktura postupka akreditacije visokoškolske ustanove prema modelu od 4 koraka u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	DA	DA	DA	NE	NE	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA
4.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	NE
4.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove?	NE	DA	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
4.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena mogućnost produžetka roka u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove?	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
4.7.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano da se posjet Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove ne može organizirati za vrijeme ispitnih rokova i/ili da se taj period ne računa u rok za obavljanje akreditacije?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
4.8.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana mogućnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE
4.9.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana obveza objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira sudionike postupka i strukturu postupka akreditacije visokoškolske ustanove u skladu s aktima Agencije BiH
- polovica nadležnih obrazovnih vlasti ne predviđa mogućnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove
- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne popisuje vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, niti rok u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove, niti mogućnost produžetka tog roka, niti obvezu

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove

- nijedna nadležna obrazovna vlast ne definira da se posjet Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove ne može organizirati za vrijeme ispitnih rokova

- nijedna nadležna obrazovna vlast ne predviđa prisutnosti djelatnika Agencije BiH prilikom posjete Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, a tri nadležne obrazovne vlasti definiraju obvezu prisutnosti djelatnika nadležne obrazovne vlasti.

Preporuke za unapređenje:

P.A11. Potrebno je definirati način na koji predstavnici Agencije BiH sudjeluju u posjeti Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, uzimajući u obzir ESG koji se odnose na nezavisnost Agencije BiH te transparentnost postupka.

P.A12. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju propisati vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove (koji se može realizirati samo u dijelu akademske godine kada se izvodi nastava), rok u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove, kao i mogućnost produžetka tog roka u točno definiranim situacijama.

P.A13. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju propisati obvezu objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.

P.A14. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati mogućnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.

3.2.5. Ishodi akreditacije visokoškolske ustanove

Rezultati analize prikazani su tablično:

ISHODI AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
5.1.A. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani ishodi postupka akreditacije visokoškolske ustanove u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	DA	NE	DA	DA	DA
5.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost ponovnog izdavanja pisma očekivanja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
5.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok važenja rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
5.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica negativnog ishoda akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- sve nadležne obrazovne vlasti definiraju rok važenja rješenja o akreditaciji, ali polovica nadležnih obrazovnih vlasti kao rok važenje rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove navodi četiri godine, što nije u skladu s aktima Agencije BiH i drugim nadležnim obrazovnim vlastima koji definiraju rok važenja od pet godina, što dovodi u neravnotežan položaj visokoškolske ustanove u BiH
- polovica nadležnih obrazovnih vlasti ishode akreditacije visokoškolske ustanove definira drugačije od akata Agencije BiH, odnosno umjesto „pisma očekivanja“ predviđaju „uvjetnu akreditaciju“
- polovica nadležnih obrazovnih vlasti ne predviđa posljedice u slučaju odbijanja rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove, dok neke od njih navode obvezu ponovnog podnošenja zahtjeva u roku od 6 mjeseci, ali ponovo bez posljedice u slučaju drugačijeg postupanja visokoškolske ustanove
- nijedna nadležna obrazovna vlast ne predviđa mogućnost ponovnog izdavanja pisma očekivanja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, što je u skladu s aktima Agencije BiH.

Preporuke za unapređenje:

P.A15. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definiraju ishode postupka akreditacije visokoškolske ustanove i rok važenja rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove u skladu s Odlukom o normama.

P.A16. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju predvidjeti posljedice u slučaju odbijanja rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove.

P.A17. Potrebno je detaljnije regulirati postupak u slučaju izdavanja pisma očekivanja za visokoškolsku ustanovu.

3.2.6. Naknadne aktivnosti u postupku akreditacije visokoškolske ustanove

Rezultati analize prikazani su tablično:

NAKNADNE AKTIVNOSTI U POSTUPKU AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
6.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA
6.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran minimalan/obvezan sadržaj Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA
6.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za izradu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	NE	NE	DA

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

6.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka nadležnom ministarstvu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA
6.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza objavljivanja na webu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	DA	NE	DA	NE	DA
6.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	DA	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	NE	NE	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira obvezu izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, rok za njegovu izradu, njegov minimalan sadržaj te obvezu objavljivanja na web stranici visokoškolske ustanove
- polovica nadležnih obrazovnih vlasti ne definira obvezu dostavljanja Akcijskog plana nadležnoj obrazovnoj vlasti
- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne definira posljedicu za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.

Preporuke za unapređenje:

P.A18. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati: obvezu izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, rok za njegovu izradu, njegov minimalan sadržaj, obvezu njegova objavljivanja na web stranici visokoškolske ustanove, obvezu njegova dostavljanja nadležnoj obrazovnoj vlasti te posljedicu za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.

3.2.7. Žalbe u postupku akreditacije visokoškolske ustanove

Rezultati analize prikazani su tablično:

ŽALBE U POSTUPKU AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
7.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moгуćnost žalbe u slučaju nepridrđavanja propisanog roka za dostavljenje prijedloga članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
7.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moгуćnost žalbe u slučaju nepridrđavanja propisanog roka za imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

7.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe na rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove?	DA	DA	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	DA	NE
7.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe na preporuku HEA BiH o ishodu postupka akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
7.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno informiranje i pravovremeno upoznavanje HEA BiH o postupanjima s prigovorima/žalbama u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti u postupku akreditacije visokoškolske ustanove ne definira mogućnost žalbe na pojedine korake koje provodi nadležna obrazovna vlast
- nijedna nadležna obrazovna vlast ne definirana mogućnost žalbe prema Agenciji BiH na preporuku o ishodu postupka akreditacije visokoškolske ustanove
- nijedna nadležna obrazovna vlast ne predviđa informiranje i pravovremeno upoznavanje Agencije BiH o postupanjima s prigovorima/žalbama u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.

Pri tome je važno naglasiti da žalbe za određene rokove u postupku akreditacije visokoškolske ustanove nije ni moguće predvidjeti, ako sam rok nije jasno definiran (npr. žalba u slučaju nepridržavanja propisanog roka za dostavljanje prijedloga članova Komisije stručnjaka ili njihova imenovanja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove). Osim toga, reguliranje postupka žalbe usložnjava činjenica da u postupku sudjeluju i nadležna obrazovna vlast i Agencija BiH s različitim nadležnostima, što traži dodatne napore u harmonizaciji propisa.

Preporuke za unapređenje:

P.A19. Nadležne obrazovne vlasti i Agencija BiH trebaju predvidjeti međusobno pravovremeno informiranje o aktivnostima tijekom postupka akreditacije visokoškolske ustanove koje su relevantne za provedbu postupka.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

3.3. ANALIZA POSTUPKA AKREDITACIJE STUDIJSKIH PROGRAMA S PREPORUKAMA

Analiza postupaka akreditacije studijskih programa bit će prezentirana za posebno za svaku od sedam tema: 1. Licenciranje studijskog programa, 2. Podnošenje zahtjeva za akreditaciju studijskog programa, 3. Imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, 4. Postupak akreditacije studijskog programa, 5. Ishodi akreditacije studijskog programa, 6. Naknadne aktivnosti u postupku akreditacije studijskog programa i 7. Žalbe u postupku akreditacije studijskog programa.

3.3.1. Licenciranje studijskog programa

Rezultati analize prikazani su tablično:

LICENCIRANJE STUDIJSKOG PROGRAMA												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
1.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za studijski program?	DA	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE
1.2.B. Jesu li uvjeti za izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije studijskog programa definirani posebnim aktom u vašoj nadležnosti ?	DA	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE
1.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza vođenja registra studijskih programa?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	NE	DA	DA
1.4.B. Je li registar studijskih programa javno dostupan na web stranici?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
1.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status studijskih programa u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni Hercegovini (Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
1.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status studijskih programa u razdoblju od donošenja nadležnog Zakona do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
1.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran gubitak licence studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	DA	NE
1.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti regulirano da gubitak licence studijskog programa posljedično znači gubitak akreditacije studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti propisuju obvezu vođenja registra studijskih programa, ali je on javno dostupan samo u jednoj nadležnoj obrazovnoj vlasti
- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne propisuju obvezu izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za studijski program niti su definirale uvjete za njeno izdavanje
- samo dvije nadležne obrazovne vlasti predviđaju gubitak licence studijskog programa, a samo jedna i posljedični odnos gubitka licence i gubitka akreditacije studijskog programa

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

- nijedna nadležna obrazovna vlast ne regulira status studijskih programa ni u periodu od donošenja Okvirnog zakona niti donošenja nadležnog zakona pa do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa.

Preporuke za unapređenje:

P.B1. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati obvezu izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za studijski program, kao i uvjete za njeno izdavanje.

P.B2. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati obvezu vođenja Registra studijskih programa i njegovu javnu objavu.

P.B3. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati odnos licence i akreditacije studijskih programa, kako po pitanju dobivanja istih, tako i po pitanju njihova gubitka.

P.B4. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju regulirati status studijskih programa u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni Hercegovini (Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa.

3.3.2. Podnošenje zahtjeva za akreditaciju studijskog programa

Rezultati analize prikazani su tablično:

PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA AKREDITACIJU STUDIJSKOG PROGRAMA												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
2.1.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije novoosnovanog studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
2.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije novoosnovanog studijskog programa?	NE	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA
2.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju novoosnovanog studijskog programa u zadanom roku?	NE	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA
2.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju studijskog programa?	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA
2.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za obnovu akreditacije / reakreditaciju studijskog programa u zadanom roku?	NE	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA
2.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti obvezno utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju studijskog programa u smislu pokretanja inspekcijskog nadzora po službenoj dužnosti radi utvrđivanja usklađenosti rada sa zakonom i podzakonskim aktima?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
2.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
2.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sadržaj samoevaluacijskog izvještaja u postupku akreditacije studijskog programa?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	NE	NE	DA
2.9.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev za akreditaciju studijskog programa?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	NE	NE	DA

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

2.10.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza sklapanja ugovora o akreditaciji studijskog programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
2.11.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana visina troška akreditacije studijskog programa?	DA	DA	DA	NE	NE	DA	DA	DA	NE	NE	DA	DA	
2.12.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena moгуćnost prekida postupka akreditacije studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	
2.13.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije postojećeg studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	
2.14.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije postojećeg studijskog programa?	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	
2.15.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju postojećeg studijskog programa u zadanom roku?	NE	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA	
2.16.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza donošenja višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	
2.17.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prema HEA BiH višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	
2.18.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano više modela / vrsta akreditacije studijskog programa?	DA	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	DA	
2.19.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno da visokoškolska ustanova u zahtjevu za akreditaciju studijskog programa navodi model akreditacije studijskog programa za kojeg se predaje zahtjev?	DA	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA	

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju studijskog programa, sadržaj samoevaluacijskog izvještaja, popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev te visinu troška za akreditaciju studijskog programa
- polovica nadležnih obrazovnih vlasti definira više modela / vrsta akreditacije studijskog programa, pri čemu su navedeni modeli sukladni aktima Agencije BiH
- iako je kod većine nadležnih obrazovnih vlasti definiran rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju studijskog programa, nije definirana posljedica u slučaju nepodnošenja navedenog zahtjeva u zadanom roku
- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne definira rok za prijavu prve akreditacije novoosnovanog i postojećeg studijskog programa niti posljedicu u slučaju nepodnošenja navedenog zahtjeva u zadanom roku
- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne definira obvezu donošenja višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove, niti obvezu dostavljanja navedenog plana prema Agenciji BiH
- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne predviđa da visokoškolska ustanova u zahtjevu za akreditaciju studijskog programa navodi model akreditacije studijskog programa za kojeg se predaje zahtjev niti definira više modela / vrsta akreditacije studijskog programa

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

- samo jedna nadležna obrazovna vlast definira uvjete za prijavu prve akreditacije novoosnovanog i postojećeg studijskog programa, utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju studijskog programa u smislu pokretanja inspeksijskog nadzora po službenoj dužnosti radi utvrđivanja usklađenosti rada sa zakonom i podzakonskim aktima, obvezu sklapanja ugovora o akreditaciji studijskog programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove te mogućnost prekida postupka akreditacije studijskog programa
- nijedna nadležna obrazovna vlast ne definira izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće u postupku akreditacije studijskog programa.

Preporuke za unapređenje:

P.B5. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati rok za prijavu prve akreditacije novoosnovanog i postojećeg studijskog programa te rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju studijskog programa, kao i posljedicu u slučaju nepodnošenja navedenih zahtjeva u zadanom roku.

P.B6. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati sadržaj samoevaluacijskog izvješća, izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće te popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev.

P.B7. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati modele/vrste akreditacije studijskog programa u skladu s aktima Agencije BiH, odredbu da visokoškolska ustanova u zahtjevu za akreditaciju studijskog programa navodi model akreditacije studijskog programa za kojeg se predaje zahtjev te visinu troška za svaki od modela/vrsta akreditacije studijskog programa.

P.B8. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati obvezu donošenja višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove, kao i obvezu dostavljanja navedenog plana prema Agencije BiH, u svrhu mogućnosti planiranja aktivnosti svih sudionika postupka akreditacije.

P.B9. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju predvidjeti mogućnost prekida postupka akreditacije studijskog programa u točno definiranim slučajevima.

P.B10. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati obvezu sklapanja ugovora o akreditaciji studijskog programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove.

3.3.3. Imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa

Rezultati analize prikazani su tablično:

IMENOVANJE ČLANOVA KOMISIJE STRUČNJAKA U POSTUPKU AKREDITACIJE STUDIJSKOG PROGRAMA												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
3.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	DA	DA	DA	NE	NE	DA	NE	DA	NE	DA	DA	DA
3.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prijedloga zamjenskih članova za Komisiju stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	DA	DA	DA	NE	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

3.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sukob interesa članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	DA	DA	DA	NE	NE	DA	DA
3.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sastav Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa?	DA	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
3.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza da u slučaju akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije članovi Komisije stručnjaka za institucionalnu akreditaciju budu iz istog znanstvenog područja i polja kao studijski program koji je recenziran?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, što u praksi znači da se kod nadležnih obrazovnih vlasti koje ga ne definiraju ne može točno znati ni ukupno trajanje cijelog postupka akreditacije studijskog programa
- većina nadležnih obrazovne vlasti definira obvezu dostavljanja zamjenskih članova, što znači da se u kod onih nadležnih obrazovnih vlasti koje ne definiraju navedenu obvezu dovodi u pitanje nadležnost Agencije BiH da imenuje članove, ali se i provedbeno potencijalno ugrožava sam postupak akreditacije u slučajevima kada dolazi do odustajanja pojedinog člana Komisije iz opravdanih razloga
- većina nadležnih obrazovnih vlasti nema definiran sukob interesa u postupku akreditacije studijskog programa, a i oni koji imaju definiran sukob interesa, definiraju ga na različit način, što dovodi do barem dvije problematične situacije: ista osoba u istoj situaciji sa sukobom interesa u jednoj nadležnoj obrazovnoj vlasti (u postupku jedne visokoškolske ustanove) može biti član Komisije, a u drugoj nadležnoj obrazovnoj vlasti (u postupku druge visokoškolske ustanove) ne može, pri čemu ta ista osoba treba istoj instituciji (Agencija BiH) dati dvije različite izjave o sukobu interesa za istu situaciju
- većina nadležnih obrazovnih vlasti nema definiran sastav Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa
- nijedna nadležna obrazovna vlast ne definira obvezu da u slučaju akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije članovi Komisije stručnjaka za institucionalnu akreditaciju budu iz istog znanstvenog područja i polja kao studijski program koji je recenziran.

Preporuke za unapređenje:

P.B11. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, sastav Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa te obvezu da u slučaju akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije članovi Komisije stručnjaka za institucionalnu akreditaciju budu iz istog znanstvenog područja i polja kao studijski program koji je recenziran.

P.B12. Nadležne obrazovne vlasti mogu prilikom dostavljanja prijedloga članova Komisije u postupku akreditacije studijskog programa dostaviti veći broj predloženih članova od onih koji će biti imenovani.

P.B13. Potrebno je detaljnije definirati način definiranja i provjere sukoba interesa u postupku akreditacije studijskog programa.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

3.3.4. Postupak akreditacije studijskog programa

Rezultati analize prikazani su tablično:

POSTUPAK AKREDITACIJE STUDIJSKOG PROGRAMA												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
4.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza prisutnosti djelatnika HEA BiH ili nadležne obrazovne vlasti prilikom posjete Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	DA	NE
4.2.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani sudionici postupka akreditacije studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	DA	NE	DA	NE	DA
4.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana struktura postupka akreditacije studijskog programa prema modelu od 4 koraka u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA
4.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	NE
4.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok u kojem se obavlja akreditacija studijskog programa?	NE	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
4.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena moгуćnost produžetka roka u kojem se obavlja akreditacija studijskog programa?	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
4.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano da se posjet Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa ne može organizirati za vrijeme ispitnih rokova i/ili da se taj period ne računa u rok za obavljanje akreditacije?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
4.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana moгуćnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE
4.9.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana obveza objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	NE
4.10.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza posjeta Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa ?	DA	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE
4.11.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirane specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa po modelu klastera ?	DA	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	NE
4.12.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirane specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije ?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira sudionike postupka i strukturu postupka akreditacije visokoškolske ustanove u skladu s aktima Agencije BiH, kao i obvezu posjeta Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

- polovica nadležnih obrazovnih vlasti ne predviđa mogućnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa
- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne popisuje vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, rok u kojem se obavlja akreditacija studijskog programa, mogućnost produžetka tog roka, niti obvezu objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije studijskog programa
- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne definira specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa po modelu klastera i s instrumentom recenzije
- nijedna nadležna obrazovna vlast ne predviđa prisutnosti djelatnika Agencije BiH prilikom posjete Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, a dvije nadležne obrazovne vlasti definiraju obvezu prisutnosti djelatnika nadležne obrazovne vlasti
- nijedna nadležna obrazovna vlast ne definira da se posjet Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa ne može organizirati za vrijeme ispitnih rokova .

Preporuke za unapređenje:

P.B14. Potrebno je definirati način na koji predstavnici Agencije BiH sudjeluju u posjeti Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, uzimajući u obzir ESG koji se odnose na nezavisnost Agencije BiH te transparentnost postupka.

P.B15. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju propisati vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa (koji se može realizirati samo u dijelu akademske godine kada se izvodi nastava), rok u kojem se obavlja akreditacija studijskog programa, kao i mogućnost produžetka tog roka u točno definiranim situacijama.

P.B16. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju propisati obvezu objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije studijskog programa.

P.B17. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati mogućnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa.

P.B18. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa po modelu klastera i/ili s instrumentom recenzije.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

3.3.5. Ishodi akreditacije studijskog programa

Rezultati analize prikazani su tablično:

ISHODI AKREDITACIJE STUDIJSKOG PROGRAMA												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
5.1.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani ishodi postupka akreditacije studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	DA	NE	DA	DA	DA
5.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost ponovnog izdavanja pisma očekivanja u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
5.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok važenja rješenja o akreditaciji studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	DA	NE	DA	DA	NE	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA
5.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica negativnog ishoda akreditacije studijskog programa?	NE	DA	DA	NE	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira rok važenja rješenja o akreditaciji, ali neke od njih kao rok važenje rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove navode četiri godine, što nije u skladu s aktima Agencije BiH i drugim nadležnim obrazovnim vlastima koji definiraju rok važenja od pet godina, što dovodi u neravnotežan položaj visokoškolske ustanove u BiH
- polovica nadležnih obrazovnih vlasti ishode akreditacije studijskog programa definira drugačije od akata Agencije BiH, odnosno umjesto „pisma očekivanja“ predviđaju „uvjetnu akreditaciju“
- polovica nadležnih obrazovnih vlasti ne predviđa posljedicu u slučaju odbijanja rješenja o akreditaciji studijskog programa
- jedna nadležna obrazovna vlast predviđa mogućnost ponovnog izdavanja pisma očekivanja u postupku akreditacije studijskog programa, pri čemu ne predviđa mogućnost ponovnog izdavanja pisma očekivanja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.

Preporuke za unapređenje:

P.B19. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati ishode postupka akreditacije studijskog programa i rok važenja rješenja o akreditaciji studijskog programa u skladu s Odlukom o normama.

P.B20. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju predvidjeti posljedicu u slučaju odbijanja rješenja o akreditaciji studijskog programa.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

P.B21. Potrebno je detaljnije regulirati postupak u slučaju izdavanja pisma očekivanja za studijski program.

3.3.6. Naknadne aktivnosti u postupku akreditacije studijskog programa

Rezultati analize prikazani su tablično:

NAKNADNE AKTIVNOSTI ZA AKREDITACIJU STUDIJSKOG PROGRAMA												
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST											
	BPK	HNK	KS	HBŽ	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD
6.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA
6.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran minimalan/obvezan sadržaj Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA
6.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za izradu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	NE	NE	NE	DA
6.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka nadležnom ministarstvu u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA
6.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza objavljivanja na webu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	DA	DA	NE	NE	DA	DA	DA	NE	DA	NE	DA
6.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	DA	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	NE	NE	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti definira obvezu izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, rok za njegovu izradu, njegov minimalan sadržaj te obvezu dostavljanja Akcijskog plana nadležnoj obrazovnoj vlasti i njegova objavljivanja na web stranici visokoškolske ustanove
- većina nadležnih obrazovnih vlasti ne definira posljedicu za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.

Preporuke za unapređenje:

P.B22. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati: obvezu izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, rok za njegovu izradu, njegov minimalan sadržaj, obvezu njegova objavljivanja na web stranici visokoškolske ustanove, obvezu njegova dostavljanja nadležnoj obrazovnoj vlasti te posljedicu za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

3.3.7. Žalbe u postupku akreditacije studijskog programa

Rezultati analize prikazani su tablično:

ŽALBE U POSTUPKU AKREDITACIJE STUDIJSKOG PROGRAMA													
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST												
	BPK	HNK	KS	HBŽ	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD	
7.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za dostavljanje prijedloga članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
7.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE
7.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe na Rješenje o akreditaciji studijskog programa?	DA	DA	NE	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	DA	DA	NE
7.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe na preporuku HEA BiH o ishodi postupka akreditacije studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
7.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno informiranje i pravovremeno upoznavanje HEA BiH o postupanjima s prigovorima/žalbama u postupku akreditacije studijskog programa?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- većina nadležnih obrazovnih vlasti u postupku akreditacije studijskog programa ne definira mogućnost žalbe na pojedine korake koje provodi nadležna obrazovna vlast
- nijedna nadležna obrazovna vlast ne definira mogućnost žalbe prema Agenciji BiH na preporuku o ishodu postupka akreditacije studijskog programa
- nijedna nadležna obrazovna vlast ne predviđa informiranje i pravovremeno upoznavanje Agencije BiH o postupanjima s prigovorima/žalbama u postupku akreditacije studijskog programa.

Pri tome je važno naglasiti da žalbe za određene rokove u postupku akreditacije studijskog programa nije ni moguće predvidjeti, ako sam rok nije jasno definiran (npr. žalba u slučaju nepridržavanja propisanog roka za dostavljanje prijedloga članova Komisije stručnjaka ili njihova imenovanja u postupku akreditacije studijskog programa). Osim toga, reguliranje postupka žalbe usložnjava činjenica da u postupku sudjeluju i nadležna obrazovna vlast i Agencija BiH s različitim nadležnostima, što traži dodatne napore u harmonizaciji propisa.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

Preporuke za unapređenje:

P.B23. Nadležne obrazovne vlasti i Agencija BiH trebaju predvidjeti međusobno pravovremeno informiranje o aktivnostima tijekom postupka akreditacije studijskog programa koje su relevantne za provedbu postupka.

3.4. ANALIZA ORGANIZACIJSKE STRUKTURE I KADROVSKIH RESURSA NADLEŽNIH OBRAZOVNIH VLASTI S PREPORUKAMA

Analiza organizacijske strukture i kadrovskih resursa nadležnih obrazovnih vlasti odnosila se na područje njihova djelovanja i broja djelatnika u pojedinim resorima. Navedeni podatci stavljeni su u odnos s brojem visokoškolskih ustanova u svakoj nadležnoj obrazovnoj vlasti. Popis visokoškolskih ustanova nalazi se u Prilogu ove *Analize*.

Rezultati analize prikazani su tablično:

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA NADLEŽNE OBRAZOVNE VLASTI													
PITANJE	NADLEŽNA OBRAZOVNA VLAST												Σ
	BPK	HNK	KS	K10	PK	SBK	TK	USK	ZHK	ZDK	RS	BD	
1.S. Je li vaša institucija nadležna samo za visoko obrazovanje ?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	
2.S. Ako je vaša institucija nadležna za sve razine obrazovanja, je li visoko obrazovanje izdvojeno u posebni resor prema organizacijskoj strukturi vaše institucije?	NE	DA	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE	DA	/	DA	
5.S. Jesu li previđena radna mjesta samo za postupke licenciranja ?	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	DA	
7.S. Jesu li previđena radna mjesta samo za postupke akreditacije ?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	DA	
9.S. Djeluje li prosvjetna inspekcija u vašem entitetu/kantonu/županiji?	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
10.S. Je li prosvjetna inspekcija neovisan organ ?	DA	DA	DA	DA	NE	NE	DA	DA	DA	NE	DA	NE	
11.S. Je li organizacijskom strukturom prosvjetne inspekcije, visoko obrazovanje izdvojeno od ostalih razina obrazovanja?	NE	NE	DA	NE	NE	NE	DA	DA	NE	NE	DA	NE	
3.S. Navedite ukupan broj zaposlenih u vašoj instituciji?	14	40	16	14	12	29	45	34	27	38	10	31	310
4.S. Navedite ukupan broj zaposlenih na poslovima visokog obrazovanja ?	0	3	3	1	2	1	4	1	1	3	10	3	27
6.S. Ako su previđena radna mjesta samo za postupke licenciranja , navedite ukupan broj zaposlenih?	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	3	1	4
8.S. Ako su previđena radna mjesta samo za postupke akreditacije , navedite ukupan broj zaposlenih?	/	/	2	/	/	/	/	/	/	/	4	1	7
12.S. Navedite ukupan broj zaposlenih na poslovima visokog obrazovanja u prosvjetnoj inspekciji ?	/	/	/	1	/	2	1	0	/	/	/	/	4
Broj visokoškolskih ustanova u statusu javnog univerziteta/sveučilišta	0	2	1	0	0	0	1	1	0	1	2	0	8
Broj visokoškolskih ustanova u statusu privatnog univerziteta/sveučilišta	1	2	3	0	0	3	2	0	0	0	7	3	21
Broj visokoškolskih ustanova u statusu javne visoke škole	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Broj visokoškolskih ustanova u statusu privatne visoke škole	0	2	0	0	0	1	3	0	0	0	4	1	11

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- kod svih nadležnih obrazovnih vlasti djeluje prosvjetna inspekcija, ali kod većine ona nije neovisan organ, niti je u njenoj organizacijskoj strukturi visoko obrazovanje izdvojeno od ostalih razina obrazovanja
- kod većine nadležnih obrazovnih vlasti visoko obrazovanje nije izdvojeno u posebni resor prema organizacijskoj strukturi
- polovica nadležnih obrazovnih vlasti ima manje od 3 zaposlenika na poslovima visokog obrazovanja, dok jedna od njih nema nijednog zaposlenika na poslovima visokog obrazovanja
- kod tri nadležne obrazovne vlasti predviđena su radna mjesta samo za postupke akreditacije
- kod dvije nadležne obrazovne vlasti predviđena su radna mjesta samo za postupke licenciranja
- jedna nadležna obrazovna vlast je nadležna samo za visoko obrazovanje
- broj zaposlenih na poslovima visokog obrazovanja nije proporcionalan broju visokoškolskih ustanova.

Preporuke za unapređenje:

P.S1. Nadležne obrazovne vlasti trebaju predvidjeti broj radnih mjesta na poslovima visokog obrazovanja u skladu s brojem visokoškolskih ustanova i broja studijskih programa.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

3.5. DODATNA ANALIZA POJEDINIH PITANJA S PREPORUKAMA

Pored analize pitanja na koja su nadležne obrazovne vlasti dostavile odgovore, uvidom u zakonske i podzakonske akte analizirana su i dodatna pitanja:

- 1) definiranje predmeta akreditacije
- 2) reguliranje licence i akreditacije dislociranih odjela/centara
- 3) visina troške akreditacije visokoškolske ustanove i studijskog programa
- 4) razina reguliranosti procesa akreditacije visokoškolske ustanove u odnosu na akreditaciju studijskog programa.

3.5.1. Definiranje predmeta licenciranja i akreditacije

Prema navodu iz Okvirnog zakona: „U akreditiranju je Agencija BiH nadležna za (...) davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa“, predmet akreditacije mogu biti samo visokoškolske ustanove i studijski programi te je sukladno tome internim aktima Agencije BiH previđen Državni registar akreditiranih visokoškolskih ustanova i Državni registar akreditiranih studijskih programa.

Poteškoće u harmonizaciji postupaka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa, između ostalog, uzrokuje korištenje različite terminologije, ali i različito razumijevanje istih termina. Koliko različite formulacije mogu dovesti do nejasnoća i nedosljednosti može se pokazati na definiranju predmeta licenciranja i akreditacije, kao osnovne i temeljne odredbe navedenih postupaka.

U tablici je prikazan način definiranja predmeta akreditacije kod svih nadležnih obrazovnih vlasti:

NOV	Način definiranja predmeta licenciranja i akreditacije
BPK	„Član 31. mijenja se i glasi: (Postupak akreditacije) (1) Postupak akreditacije započinje podnošenjem zahtjeva visokoškolske ustanove Ministarstvu, najmanje godinu dana prije datuma za koji se traži akreditacija. (2) Prije podnošenja zahtjeva za akreditaciju visokoškolska ustanova je obavezna izraditi samoevaluacijski izvještaj. (3) Ministarstvo proslijeđuje zahtjev Agenciji koja Ministarstvu daje preporuku o ishodu akreditacije. (4) Na osnovu preporuke Agencije kojom je utvrđen ishod akreditacije, Ministarstvo donosi rješenje o akreditaciji. (5) Rješenje o akreditaciji dostavlja se Agenciji koja vrši provjeru usklađenosti istog i upisuje visokoškolsku ustanovu u Registar akreditiranih visokoškolskih ustanova. (6) Akreditacija se izdaje na rok od četiri godine, nakon čega se provodi ponovna akreditacija. (7) Zahtjev za ponovnu akreditaciju podnosi se najmanje šest mjeseci prije isteka akreditacije. (8) Visokoškolska ustanova prestaje upisivati studente na studijske programe za koje ne dobije akreditaciju. (9) Visokoškolska ustanova je dužna ranije upisanim studentima na studijskim programima za koje nije dobila akreditaciju, obezbjediti upis na drugu odgovarajuću visokoškolsku ustanovu, odnosno omogućiti upis na drugi studijski program na visokoškolskoj ustanovi.“ (Čl. 7. Zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, br. 10/17)) ⁹

⁹ Kod reguliranja zabrane obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, predviđena je zabrana za „visokoškolsku ustanovu“, „studijski odsjek“ i „organizacijsku jedinicu“: „(Periodično utvrđivanje uvjeta za rad) (1) Ministarstvo najmanje jedanput u pet godina utvrđuje da li visokoškolska ustanova ispunjava uvjete propisane ovim zakonom. (2) Ako Ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno, studijski odsjek visokoškolske ustanove ne

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	<p>„Član 7. (Predmet akreditacije) (1) Predmet institucionalne akreditacije je licencirana visokoškolska ustanova. Institucionalna akreditacija uključuje postupke upravljanja visoko-školskom ustanovom, procese koji se odvijaju na visokoškolskoj ustanovi, unutrašnji sistem kvaliteta na visokoškolskoj ustanovi, kapacitete, resurse i potencijale visokoškolske ustanove za promjene i provođenje reformi, a u skladu sa Standardima i Kriterijima.</p> <p>(2) Predmet akreditacije studijskih programa je studijski program koji izvodi visokoškolska ustanova, a ona uključuje pregled akademskog sadržaja, ishoda učenja te kapaciteta visokoškolske ustanove da provede studijski program.</p> <p>(3) Akreditacija studijskih programa se provodi kao klasterka akreditacija ili kao akreditacija pojedinačnih studijskih programa u skladu sa važećom Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, koju donosi Agencija.</p> <p>(4) Visokoškolska ustanova je obavezna u svom zahtjevu precizno naznačiti za koju vrstu akreditacije studijskog programa podnosi zahtjev, kao i kojoj užoj naučnoj/umjetničkoj oblasti pripadaju studijski programi.</p> <p>(5) Nosilac akreditacije je visokoškolska ustanova. Nosilac akreditacije ne može biti fakultet, akademija ili naučno-istraživački institut kao organizaciona jedinica, s tim da institucionalna akreditacija visokoškolske ustanove koja ima organizacione jedinice uzima u obzir njihov rad i procese koji se odvijaju na njima.“ (Čl. 7. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, br. 01/20))</p>
<p>HNK</p>	<p>„(Postupak izdavanja akreditacije)</p> <p>(1) Zahtjev za akreditaciju visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu sukladno pravilniku o akreditaciji.</p> <p>(2) U postupku akreditacije Ministarstvo, na temelju preporuke Agencije može:</p> <p>a) izdati potvrđnicu (uvjerenje) o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno, studijskog programa;</p> <p>b) utvrditi nedostatke u pogledu ispunjavanja uvjeta, kvalitete rada visokoškolske ustanove, odnosno, studijskog programa i odrediti rok za otklanjanje navedenih nedostataka, s tim što po isteku roka odlučuje o zahtjevu i</p> <p>c) donijeti rješenje kojim se zahtjev odbija.“ (Čl. 27. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskom kantonu („Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 04/12))</p> <p>„(predmet akreditacije)</p> <p>(1) Predmet institucionalne akreditacije je registrovana visokoškolska ustanova, a ona uključuje postupke upravljanja visokoškolskom ustanovom, procese koji se odvijaju na visokoškolskoj ustanovi, unutrašnji sistem kvaliteta na visokoškolskoj ustanovi, kapacitete, resurse i potencijale visokoškolske ustanove za promjene i provođenje reformi, u skladu sa Standardima i Kriterijima.</p> <p>(2) Predmet akreditacije studijskih programa je studijski program koji izvodi visokoškolska ustanova. Ona uključuje pregled akademskog sadržaja, ishoda učenja, te kapaciteta ustanove da provede studijski program.</p> <p>(3) Nositelj akreditacije je visokoškolska ustanova. Nositelj akreditacije ne može biti fakultet, akademija ili naučno-istraživački institut kao organizaciona jedinica, s tim da institucionalna akreditacija visokoškolske ustanove koja ima organizacione jedinice uzima u obzir njihov rad i procese koji se odvijaju na njima.“ (Čl. 7. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 04/14))</p>
<p>KS</p>	<p>„(Akreditacija visokoškolske ustanove)</p> <p>(1) Visokoškolska ustanova kojoj je izdato rješenje o ispunjavanju uvjeta za rad dužna je okončati postupak institucionalne akreditacije najkasnije četiri godine od dobivanja rješenja.</p> <p>(2) Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa provode se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast osiguranja kvaliteta i standardima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa.“ (Čl. 78. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 36/22))</p> <p>„(1) Akreditacija, u skladu sa zakonom, ovim pravilnikom i drugim podzakonskim propisima se provodi kao postupak:</p>

ispunjava uvjete, utvrdit će rok za otklanjanje nedostataka koji ne može biti manji od jedne godine. (3) U roku iz stava (2) ovog člana ne može se vršiti upis studenata u prvu godinu studija u visokoškolskoj ustanovi, odnosno organizacionoj jedinici koja ne ispunjava uvjete iz ovog zakona. (4) Ukoliko se u određenom roku nedostaci ne otklone, visokoškolskoj ustanovi ili njenom organizacionom dijelu koji ne ispunjavaju uvjete iz ovog zakona, Ministarstvo će zabraniti obavljanje djelatnosti i o tome obavijestiti osnivača. (5) Pravosnažno rješenje o trajnoj zabrani rada Ministarstvo dostavlja osnivaču, nadležnom registarskom sudu i Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljem tekstu: Agencija), radi brisanja visokoškolske ustanove iz registra.“ (Čl. 24. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, br. 2/10))

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	<p>a) akreditacija visokoškolske ustanove (institucionalna akreditacija)</p> <p>b) akreditacija studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija i integrisanog studija prvog i drugog ciklusa koje se izvode na visokoškolskim ustanovama (u daljem tekstu: akreditacija studijskih programa).</p> <p>(2) Podnositelj zahtjeva za akreditaciju i nositelj akreditacije iz stava (1) ovog člana je visokoškolska ustanova kao pravna osoba.“ (Čl. 3. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 48/23))</p>
K10	<p>„(1) Zahtjev za akreditaciju može podnijeti visokoškolska ustanova nadležnom ministarstvu odnosno odgovarajućoj domaćoj ili međunarodnoj agenciji za ocjenjivanje i reviziju kvalitete te davanje preporuka o akreditaciji visokoškolske ustanove odnosno njezinih studijskih programa, najmanje godinu dana prije datuma za koji se traži akreditacija.</p> <p>(2) U postupku akreditacije nadležno ministarstvo, na temelju izvješća (ocjene) agencije iz st. (1) ovog članka, može:</p> <p>a) izdati potvrđnicu (uvjerenje) o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa</p> <p>b) utvrditi nedostatke u pogledu ispunjavanja uvjeta, kvalitete rada visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa i odrediti rok za otklanjanje navedenih nedostataka, s tim što po isteku roka odlučuje o zahtjevu;</p> <p>c) donijeti tješjenje kojim se zahtjev odbija.“ (Čl. 35. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 9/09.))</p> <p>„(predmet akreditacije)</p> <p>(1) Predmet institucionalne akreditacije su visokoškolske ustanove, a ona uključuje postupke upravljanja visokoškolskom ustanovom, procese koji se odvijaju na visokoškolskoj ustanovi, u unutarnji sustav kvalitete na visokoškolskoj ustanovi, kapaciteti, resursi i potencijali visokoškolske ustanove, kapaciteti za promjene i provedbu reformi, a u svemu prema poglavlju 1. Standarda i Kriterija.</p> <p>(2) Predmet programske akreditacije jest studijski program prvog i drugog ciklusa koji izvodi visokoškolska ustanova, a ona uključuje pregled akademskog sadržaja, ishoda učenja, te kapaciteta ustanove da provede studijski program.</p> <p>(3) Nositelj akreditacije je visokoškolska ustanova u cjelosti, sukladno članku 10. Okvirnog zakona i nositelj akreditacije ne može biti dio visokoškolske ustanove (organizacijska jedinica, fakultet, studijski odsjek i sl), a institucionalna akreditacija visokoškolske ustanove koja ima organizacijske jedinice uzima u obzir njihov rad i procese koji se odvijaju na njima.“ (Čl. 5. Pravilnika o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 2/13.))</p>
PK	<p>„(Postupak izdavanja akreditacije) (1) Zahtjev za akreditaciju može podnijeti visokoškolska ustanova nadležnom ministarstvu odnosno nadležnoj agenciji te davanje preporuka o akreditaciji visokoškolske ustanove odnosno njezinih studijskih programa, najmanje godinu dana prije datuma za koji se traži akreditacija. (2) U postupku akreditacije nadležno ministarstvo, na temelju izvješća (ocjene) agencije iz st. 1. ovog čl., može:</p> <p>a) izdati potvrđnicu (uvjerenje) o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa,</p> <p>b) utvrditi nedostatke u pogledu ispunjavanja uvjeta, kvalitete rada visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa i odrediti rok za otklanjanje navedenih nedostataka, s tim što po isteku roka odlučuje o zahtjevu;</p> <p>c) donijeti rješenje kojim se zahtjev odbija.“ (Čl. 29. Zakona o visokom obrazovanju ("Narodne Županije Posavske", br. 1/10, 4/11))¹⁰</p>
SBK	<p>„(Postupak izdavanja akreditacije) (1) Visokoškolska ustanova podnosi zahtjev za akreditaciju visokoškolske</p>

¹⁰ Kod dobivanja dozvole za rad spominje se i organizacijska jedinica: „(Razdoblje utvrđivanja uvjeta za rad)

(1) Nadležno ministarstvo najmanje jednom u pet godina utvrđuje ispunjava li visokoškolska ustanova uvjete propisane ovim zakonom.

(2) Ako nadležno ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno ustrojbeno jedinica visokoškolske ustanove ne ispunjava uvjete, odredit će rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka, koji ne može biti manji od šest mjeseci.

(3) U roku iz stavka (2) ovog članka ne može se obavljati upis studenata u prvu godinu studija u visokoškolskoj ustanovi, odnosno ustrojbenoj jedinici, koja ne ispunjava uvjete iz ovog zakona.

(4) Ukoliko se u određenom roku nedostaci ne otklone, visokoškolskoj ustanovi ili njenom organizacijskom dijelu koji ne ispunjavaju uvjete iz ovog zakona, nadležno ministarstvo će zabraniti obavljanje djelatnosti i o tome obavijestiti osnivača.“ (Čl. 23. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Županije Posavske“, br. 1/10, 4/11))

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

ustanove odnosno njezinih studijskih programa Ministarstvu i Agenciji, za davanje preporuka o akreditaciji visokoškolske ustanove odnosno njezinih studijskih programa, najmanje godinu dana prije datuma za koji se traži akreditacija.

(2) Visokoškolska ustanova može neovisno, osim zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, podnijeti zahtjev i odgovarajućoj međunarodnoj agenciji za ocjenjivanje i reviziju kvalitete visokoga obrazovanja, za davanje preporuka o akreditaciji visokoškolske ustanove odnosno njezinih studijskih programa.

(3) Na temelju preporuke (ocjene) agencija iz stavaka (1) i (2) ovoga članka, u postupku akreditacije Ministarstvo može:

- a) izdati rješenje o akreditaciji i licenciranju visokoškolske ustanove odnosno studijskoga programa;
- b) utvrditi nedostatke u pogledu udovoljavanja uvjetima i kvalitete rada visokoškolske ustanove odnosno studijskoga programa te odrediti rok za otklanjanje navedenih nedostataka, s tim što, nakon isteka roka, odlučuje o zahtjevu za akreditaciju;
- c) donijeti rješenje kojim se zahtjev za akreditaciju odbija.“ (Čl. 27. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, br. 4/13))¹¹

„(Predmet akreditacije – sveučilište i visoke škole)

1 Objavljen u „Službenim novinama Kantona Središnja Bosna“, broj 2/20 od 20. ožujka 2020.

Članak 9. Pravilnika mijenja se i glasi:

„Članak 9.

(1) Predmet institucionalne akreditacije je licencirana visokoškolska ustanova. Institucionalna akreditacija uključuje postupke upravljanja visokoškolskom ustanovom, procese koji se odvijaju na visokoškolskoj ustanovi, unutarnji sustav, kvalitetu na visokoškolskoj ustanovi, kapacitete, resurse i potencijale visokoškolske ustanove za promjene i provođenje reformi, a u skladu sa Standardima i kriterijima.

(2) Predmet akreditacije studijskih programa je studijski program koji izvodi visokoškolska ustanova, a ona uključuje pregled akademskog sadržaja, ishoda učenja te kapaciteta visokoškolske ustanove da provede studijski program.

(3) Akreditacija studijskih programa provodi se kao klasterka akreditacija ili kao akreditacija pojedinačnih studijskih programa u skladu s važećom Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, koju donosi Agencija.

(4) Visokoškolska ustanova obavezna je u svom zahtjevu precizno naznačiti za koju vrstu akreditacije studijskog programa podnosi zahtjev, kao i kojoj užoj znanstvenoj/umjetničkoj pripadaju studijski programi.

(5) Nositelj akreditacije je visokoškolska ustanova. **Nositelj akreditacije ne može biti fakultet, akademija ili znanstvenoistraživački institut kao ustrojstvena jedinica**, s tim da institucionalna akreditacija visokoškolske ustanove koja ima ustrojstvene jedinice uzima u obzir njihov rad i procese koji se odvijaju na njima.“ (Čl. 5. Izmjena i dopuna Pravilnika o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, br. 2/20))

¹¹ Kod dobivanja dozvole za rad spominje se i organizacijska jedinica: („Razdoblje utvrđivanja uvjeta za rad)

(1) Mjerodavno ministarstvo najmanje jednom u pet godina utvrđuje udovoljava li visokoškolska ustanova uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(2) Ako mjerodavno ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova odnosno ustrojstvena jedinica visokoškolske ustanove ne udovoljava uvjetima za rad, odredit će rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka, koji ne može biti kraći od šest mjeseci.

(3) U roku iz stavka (2) ovoga članka ne može se upisivati studente u prvu godinu studija u visokoškolskoj ustanovi odnosno ustrojbenoj jedinici koja ne udovoljava uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

(4) Ako se u određenom roku nedostatci iz stavka (2) ovoga članka ne otklone, visokoškolskoj ustanovi ili njezinom ustrojbenom dijelu koji ne udovoljava uvjetima iz ovoga Zakona mjerodavno ministarstvo će zabraniti obavljanje djelatnosti te o tome obavijestiti osnivača.

(5) Pravomoćno rješenje o trajnoj zabrani rada mjerodavno ministarstvo dostavlja osnivaču, sudu mjerodavnom za registar i mjerodavnoj Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete (u daljnjem tekstu: Agencija) radi brisanja visokoškolske ustanove iz registra.

(6) Kanton može zajedno s drugim kantonima ili općinama (koji su osnivači visokoškolske ustanove) utemeljiti međukantonalnu instituciju od zajedničkog interesa za razvitak visokoga obrazovanja i osiguranje kvalitete, a koje nisu u mjerodavnosti Agencije.

(7) Aktom o utemeljenju bliže se uređuje osnivanje i način rada institucije iz stavka (6) ovoga članka.“ (Čl. 28. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, br. 4/13))

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

TK	<p>„(Provođenje akreditacije i tipovi akreditacije) (1) Akreditacija se provodi na nivou ustanove (institucionalna akreditacija) i na nivou studijskog programa (akreditacija studijskog programa).“ (Čl. 29. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 21/21)) „(Obveza akreditacije) (1) Visokoškolska ustanova obvezna je podnijeti zahtjev za akreditaciju sukladno zakonu i ovom pravilniku, i to: a) zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove (institucionalna akreditacija) i b) zahtjev za akreditaciju svakog studijskog programa koji izvode (programska akreditacija). (2) Podnositelj zahtjeva i nositelj akreditacije je visokoškolska ustanova kao pravna osoba.“ (Čl. 3. Pravilnika o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 2/22))</p>
USK	<p>„(Predmet (re)akreditacije) (1) Predmet institucionalne (re)akreditacije je licencirana visokoškolska ustanova koja je izvela najmanje jednu generaciju studenata završne godine. (2) Institucionalna (re)akreditacija uključuje postupak provjere usklađenosti sa Standardima i Institucionalnim i Programskim kriterijima. (3) Predmet (re)akreditacije studijskih programa je licencirani studijski program koji se izvodi na visokoškolskoj ustanovi, a ona uključuje provjeru kapaciteta visokoškolske ustanove da izvodi studijski program u skladu sa Standardima i Programskim kriterijima. (4) Nosilac (re)akreditacije je visokoškolska ustanova. (5) Nosilac (re)akreditacije ne može biti fakultet, akademija ili naučnoistraživački institut kao organizaciona jedinica, s tim da institucionalna (re)akreditacija visokoškolske ustanove koja ima organizacione jedinice uzima u obzir njihov rad i procese koji se odvijaju na njima.“ (Čl. 7. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa ("Službeni glasnik Unsko- saskog kantona“, br. 6/20)¹²</p>
ZHK	<p>„(1) Zahtjev za akreditaciju može podnijeti visokoškolska ustanova nadležnom ministarstvu odnosno odgovarajućoj domaćoj ili međunarodnoj agenciji za ocjenjivanje i reviziju kvalitete te davanje preporuka o akreditaciji visokoškolske ustanove odnosno njezinih studijskih programa, najmanje godinu dana prije datuma za koji se traži akreditacija. (2) U postupku akreditacije nadležno ministarstvo, na temelju izvješća (ocjene) agencije iz st. (1) ovog članka, može: a) izdati potvrđnicu (uvjerenje) o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa b) utvrditi nedostatke u pogledu ispunjavanja uvjeta, kvalitete rada visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa i odrediti rok za otklanjanje navedenih nedostataka, s tim što po isteku roka odlučuje o zahtjevu; c) donijeti tješnje kojim se zahtjev odbija.“ (Čl. 30. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 10/09))</p>
ZDK	<p>„(Postupak izdavanja akreditacije) (1) Zahtjev za akreditaciju visokoškolska ustanova, odnosno osnivač podnosi Ministarstvu najmanje šest mjeseci prije datuma za koji se traži akreditacija. (2) U postupku akreditacije Ministarstvo može: a) izdati uvjerenje o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa;</p>

¹² Razina organizacijske jedinice se ne spominje ni pri provjeri ispunjenosti uvjeta: „(Provjera ispunjenja uvjeta)
(1) Ministarstvo najmanje jedanput u četiri godine vrši postupak provjere akreditacije visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa.
(2) Ako Ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova ne ispunjava predviđene uvjete, odredit će rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.
(3) Ukoliko ne otkloni utvrđene nedostatke u ostavljenom roku visokoškolska ustanova ne može vršiti upis studenata/studentica u prvu godinu studija.
(4) Ukoliko se u ostavljenom roku nedostaci ne otklone, Ministarstvo rješenjem zabranjuje obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja visokoškolskoj ustanovi na osnovu prethodno pribavljene preporuke Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta i o tome obavještava osnivača .
(5) Rješenje o trajnoj zabrani rada Ministarstvo dostavlja osnivaču, nadležnom sudu radi brisanja visokoškolske ustanove iz sudskog registra.
(6) U slučaju zabrane rada visokoškolske ustanove, osnivač je dužan da zatečenim studentima omogući nastavak studija u skladu sa statutom ustanove i ovim Zakonom.“ (Čl. 27. Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni glasnik Unsko-saskog kantona", br. 24/17, 15/20 i 24/21))

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	<p>b) utvrditi nedostatke u pogledu ispunjavanja uvjeta, kvaliteta rada visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa i odrediti rok za otklanjanje navedenih nedostataka, s tim što po isteku roka odlučuje o zahtjevu;</p> <p>c) donijeti rješenje kojim se zahtjev odbija.“ (Čl. 33. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, br. 12/22))¹³</p> <p>„(Načela i pravni temelj) (1) Akreditacija visokoškolskih ustanova i studijskih programa (u daljnjem tekstu: akreditacija) provodi se na načelima Bolonjskog procesa, sukladno principima Bolonjske deklaracije i ostalih dokumenata koji definiraju taj proces, a na temelju Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj: 59/07 i 59/09) i Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09), kao i na temelju važećih podzakonskih akata.“ (Čl. 2. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova na području Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, br. 4/12 i 13/13))</p>
RS	<p>„(1) Akreditacijom se utvrđuje da li visokoškolska ustanova, članica univerziteta i/ili studijski program ispunjava Standarde za akreditaciju visokoškolskih ustanova i Standarde za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa (u daljnjem tekstu: Standardi).“ (Čl. 2. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 20/21))</p> <p>„(1) Vanjsko obezbjeđenje kvaliteta obuhvata vrednovanje i ocjenu kvaliteta predmeta vrednovanja, koje se zasniva na objektivnim i jasnim standardima koji su usklađeni sa evropskim i međunarodnim standardima obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju, ovim zakonom i propisima u oblasti visokog obrazovanja.</p> <p>(2) Postupci vanjskog vrednovanja mogu biti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) početna akreditacija, 2) akreditacija, 3) tematsko vrednovanje. <p>(3) Predmet vanjskog vrednovanja mogu biti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) visokoškolske ustanove, 2) članice univerziteta, 3) studijski programi.“ (Čl. 23. Zakona o Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 42/24)) <p>„Akreditacija (1) Visokoškolska ustanova kojoj je izdata dozvola za rad dužna je da podnese zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskog programa najkasnije dvije godine od konačnosti dozvole za rad.</p> <p>(2) Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa sprovode se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast obezbjeđenja kvaliteta i standardima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa.</p> <p>(3) Standarde iz stava 2. ovog člana donosi Agencija, u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje oblast obezbjeđenja kvaliteta, kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH, te evropskim i međunarodnim standardima.“ (Čl. 40. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 67/2020))</p>
BD	<p>„(Akreditacija) (1) Visokoškolske ustanove se akreditiraju po osnovu institucionalne i programske akreditacije.</p>

¹³ Kod utvrđivanja uvjeta za rad spominju se razina visokoškolske ustanove, studijskog programa i organizacijske jedinice: „(Periodično utvrđivanje uvjeta za rad) (1) Ministarstvo najmanje jednom, u pet godina utvrđuje da li visokoškolska ustanova ispunjava uvjete propisane ovim zakonom.

(2) Ako Ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno, studijski program visokoškolske ustanove ne ispunjava uvjete, utvrdit će rok za otklanjanje nedostataka koji ne može biti manji od jedne godine.

(3) U roku iz stavka (2) ovog članka ne može se vršiti upis studenata u prvu godinu studija u visokoškolskoj ustanovi, odnosno organizacionoj jedinici koja ne ispunjava uvjete iz ovog zakona.

(4) Ukoliko se u određenom roku nedostaci ne otklone, visokoškolskoj ustanovi ili njenom organizacionom dijelu koji ne ispunjavaju uvjete iz ovog zakona, Ministarstvo će zabraniti obavljanje djelatnosti i o tome obavijestiti osnivača.

(5) Pravosnažno rješenje o trajnoj zabrani rada Ministarstvo dostavlja osnivaču, mjerodavnom registarskom sudu i Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljnjem tekstu: Agencija), radi brisanja visokoškolske ustanove iz registra.“ (Čl. 26. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, br. 12/22))

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

(2) Institucionalna akreditacija visokoškolskih ustanova formalna je potvrda o ispunjenosti Kriterija i minimalnih standarda za akreditaciju visokoškolskih ustanova koje utvrđuje Agencija.

(3) Programska akreditacija je formalna potvrda ispunjenosti Kriterija i minimalnih standarda za akreditaciju studijskih programa koje utvrđuje Agencija.

(4) Rješenje o institucionalnoj i programskoj akreditaciji donosi šef Odjeljenja, nakon provedene nezavisne vanjske ocjene kvaliteta i preporuke Agencije.“ (Čl. 34. Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 30/09, 29/18, 16/20 i 44/22))

„(Predmet akreditacije) (1) Predmet institucionalne akreditacije je licencirana visokoškolska ustanova koja ima najmanje jednu izlaznu generaciju studenata.

(2) Predmet akreditacije studijskih programa je studijski program koji izvodi visokoškolska ustanova. Ona uključuje pregled akademskog sadržaja ishoda učenja te kapaciteta ustanove da provede studijski program.

(3) Akreditacija studijskih programa provodi se na osnovu plana koji priprema visokoškolska ustanova, a zajedno utvrđuju visokoškolska ustanova, Odjeljenje za obrazovanje i Agencija.

(4) Nosilac akreditacije je visokoškolska ustanova. **Nosilac akreditacije ne može biti fakultet, akademija ili naučno-istraživački institut kao organizaciona jedinica**, s tim da institucionalna akreditacija visokoškolske ustanove koja ima organizacione jedinice uzima u obzir njihov rad i procese koji se odvijaju na njima.“ (Čl. 8. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Brčko distriktu BiH.“ („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 50/18, 34/19 i 27/23))

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- nadležne obrazovne vlasti koriste različite formulacije za definiranje predmeta postupka licenciranja i akreditacije
- većina nadležnih obrazovnih vlasti jasno naglašava da „nositelj akreditacije ne može biti fakultet, akademija ili naučno-istraživački institut kao organizaciona jedinica“
- neke nadležne obrazovne vlasti predviđaju oduzimanje dozvole za rad fakultetu kao organizacionoj jedinici, iako se nigdje ne definira procedura izdavanja dozvole / licence organizacionoj jedinici, nego samo visokoškolskoj ustanovi i/ili studijskom programu
- neke nadležne obrazovne vlast akreditaciju za razinu studijskog programa spominju samo u kontekstu izdavanja rješenja o akreditaciji
- jedna nadležna obrazovna vlast kao predmet vanjskog vrednovanja uz visokoškolsku ustanovu i studijski program navodi i članice univerziteta.

Preporuke za unapređenje:

P.D1. Nadležne obrazovne vlasti trebaju jasno definirati da je predmet akreditacije visokoškolska ustanova i studijski program.

3.5.2. Reguliranje licence i akreditacije dislociranih odjela/centara

Budući da svaka nadležna obrazovne vlast može definirati drugačije standarde i normative za visoko obrazovanje, jasno je da se uvjeti u kojima djeluje dislocirani centar mogu razlikovati od uvjeta u kojima djeluje visokoškolska ustanova koja ih izvodi. Zbog toga dolazi do poteškoća pri regulaciji postupka izdavanja dozvole za rad / licence i akreditacije takvim dislociranim odjelima. Tim više što se u nekim slučajevima izvode isti studijski programa i u sjedištu visokoškolske ustanove i u dislociranom odjelu/centru izvan kantona u kojem se nalazi sjedište.

U tablici je prikazan način reguliranja dislociranih odjela/centara kod svih nadležnih obrazovnih vlasti:

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

NOV	Način reguliranja dislociranih odjela/centara
BPK	<p>„Član 23. mijenja se i glasi: (Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona)</p> <p>(1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u drugoj državi može organizovati studij na području Kantona, uz prethodnu saglasnost osnivača i Vlade Kantona, koja utvrđuje da li postoji društvena opravdanost za organizaciju takvog studija.</p> <p>(2) Društvena opravdanost iz stava (1) ovog člana podrazumjeva postojanje potrebe i opravdanosti za organizacijom takvog studija na području Kantona, a što može biti uzrokovano nepostojanjem takvog studija na visokoškolskim ustanovama Kantona.</p> <p>(3) Na osnovu saglasnosti iz stava (1) ovog člana Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva utvrđuje da li su ispunjeni uslovi iz člana 21. ovog Zakona.</p> <p>(4) Vlada Kantona daje prethodnu saglasnost na odluku o upisu studenata u prvu godinu dodiplomskog studija na visokoškolskoj ustanovi iz stava (1) ovog člana.“ (Čl. 5. Zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju (“Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde”, br. 10/17))</p>
HNK	<p>„(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan županije)</p> <p>(1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem u Bosni i Hercegovini ili u drugoj državi, može organizirati studij na području Županije, uz suglasnost Ministarstva koje utvrđuje postoji li društvena opravdanost za organiziranje takvog studija.</p> <p>(2) Suglasnost iz stavka 1. ovog članka daje Ministarstvo na temelju elaborata a nakon utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za početak rada visokoškolske ustanove propisanih ovim Zakonom.</p> <p>(3) Osnivač je dužan priložiti i bankovnu garanciju kojom potvrđuje raspolaganje novčanim sredstvima u iznosu koji je potreban za organiziranje punog studijskog ciklusa.“ (Čl. 20. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskom kantonu („Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 04/12))¹⁴</p>
KS	/
K10	<p>„(1) U svrhu reforme visokog obrazovanja, ovaj Zakon ustanovljava temeljna načela i standarde za stjecanje visokog obrazovanja u Županiji i u visokoškolskim ustanovama čiji je osnivač ili suosnivač Županija, a sjedište im je izvan Županije, sukladno relevantnim odredbama Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (ETS No. 5, 1950) i njezinih protokola, Komiteta ministara Vijeća Europe o priznavanju i ocjeni kvalitete privatnih visokoškolskih ustanova - R(97)1, Preporuci o pristupu visokom obrazovanju R(98)3 i Preporuci o istraživačkoj zadaći sveučilišta - R(2000)8 te drugim relevantnim načelima međunarodno priznatih pravnih instrumenata, čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina, te sukladno Konvenciji Vijeća Europe/UNESCOa o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji (ETS No.165, 1997).“ (Čl. 2. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 9/09.))</p> <p>(5) Ako visokoškolsku ustanovu utemeljuje više osnivača (suosnivača), iz prethodnog stavka, kod osnivanja visokoškolske ustanove primjenjivat će se zakonski propisi gdje je sjedište visokoškolske ustanove, a rad svojih organizacijskih jedinica izvan sjedišta uskladiti sa zakonskim propisima na tom području, ili sporazumom osnivači (suosnivači) mogu odrediti koji će se zakonski propisi primjenjivati na tu visokoškolsku ustanovu, bez obzira na njezino sjedište.“ (Čl. 2. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 9/09.))</p>

¹⁴ Kod izdavanja dozvola za rad predviđena je i dozvola za organizacijsku jedinicu: „(Utvrdivanje uvjeta za rad)

(1) Ministarstvo sukladno pravilniku o akreditaciji obavlja postupak akreditacije i ponovne akreditacije, odnosno, ispunjenosti uvjeta za rad visokoškolske ustanove.

(2) Ako Ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno, ustrojbeno jedinica visokoškolske ustanove ne ispunjava uvjete, odredit će rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka, koji ne može biti kraći od šest (6) mjeseci.

(3) U roku iz stavka 2. ovog članka ne može se obavljati upis studenata u prvu godinu studija u visokoškolskoj ustanovi, odnosno, ustrojbenoj jedinici koja ne ispunjava uvjete iz ovog Zakona, niti obavljati druge aktivnosti koje su uvjetovane otklanjanjem utvrđenih nedostataka.

(4) Ukoliko se u utvrđenom roku nedostaci ne otklone, visokoškolskoj ustanovi ili njenoj organizacijskoj jedinici koja ne ispunjava uvjete iz Standarda i normativa, Ministarstvo će zabraniti obavljanje djelatnosti i o tome izvjestiti osnivača.

(5) Pravomoćno rješenje o trajnoj zabrani rada Ministarstvo dostavlja osnivaču, nadležnom sudu i mjerodavnoj agenciji za visoko obrazovanje i osiguranje kvalitete (u daljnjem tekstu: Agencija), radi brisanja organizacijske jedinice, odnosno, visokoškolske ustanove iz Registra.“ (Čl. 21. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskom kantonu (Čl. 21. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskom kantonu („Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 04/12))

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	<p>„(1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Županije ili u drugoj državi može organizirati studij na području Županije, uz prethodnu suglasnost Vlade Županije koja utvrđuje postoji li društvena opravdanost za osnivanje takvog studija.</p> <p>(2) Na osnovi suglasnosti iz prethodnog stavka Ministarstvo utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 25. ovog zakona.</p> <p>(3) Vlada Županije daje prethodnu suglasnost na odluku o broju i kriterijima upisa studenata u prvu godinu dodiplomskog studija iz stavka (1) ovog članka.</p> <p>(4) Nadležna inspekcija će zabraniti rad i zapečatiti prostorije po službenoj dužnosti visokoškolskoj ustanovi koja obavlja rad na području Županije suprotno odredbama ovog članka.“ (Čl. 2. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 9/09.))</p>
PK	<p>„(Djelatnost visokog obrazovanja)</p> <p>(1) U svrhu reforme visokog obrazovanja, ovaj Zakon ustanovljava temeljna načela i standarde za stjecanje visokog obrazovanja u Županiji i u visokoškolskim ustanovama, čiji je osnivač ili suosnivač Županija, a sjedištem je izvan Županije, sukladno relevantnim odredbama Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (ETS No. 5, 1950) i njezinih protokola, Komiteta ministara Vijeća Europe o priznavanju i ocjeni kvalitete privatnih visokoškolskih ustanova - R (97)1, Preporuci o pristupu visokom obrazovanju R (98)3 i Preporuci o istraživačkoj zadaći sveučilišta - R (2000)8 te drugim relevantnim načelima međunarodno priznatih pravnih instrumenata, čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina, te sukladno Konvenciji Vijeća Europe/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji (ETS No.165,1997).“ (Čl. 2. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Županije Posavske“, br. 1/10, 4/11))</p> <p>„(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Županije) (1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Županije ili u drugoj državi može organizirati studij na području Županije, uz prethodnu suglasnost Vlade Županije koja utvrđuje postoji li društvena opravdanost za osnivanje takvog studija.</p> <p>(2) Na osnovu suglasnosti iz prethodnog stavka Ministarstvo utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 20. ovog zakona.</p> <p>(3) Nadležno ministarstvo daje prethodnu suglasnost na odluku o broju i kriterijima upisa studenata u prvu godinu dodiplomskog studija iz stavka (1) ovog članka.</p> <p>(4) Nadležna inspekcija će zabraniti rad i zapečatiti prostorije po službenoj dužnosti visokoškolskoj ustanovi koja obavlja rad na području Županije suprotno odredbama ovog članka.“ (Čl. 22. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Županije Posavske“, br. 1/10, 4/11))</p>
SBK	<p>„(Osnivači visokoškolske ustanove)</p> <p>(1) Visokoškolsku ustanovu može osnovati domaća ili strana pravna ili fizička osoba.</p> <p>(2) Visokoškolsku ustanovu mogu osnovati dva osnivača ili više osnivača i, u tom slučaju, njihova se međusobna prava, obveze i odgovornosti utvrđuju sporazumom i uređuju statutom.</p> <p>(3) Visokoškolske ustanove mogu biti javne i privatne.</p> <p>(4) Visokoškolsku ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati općina ili Kanton ili je mogu osnovati dvije općine ili više općina, dva kantona ili više kantona, ili jedna općina ili više općina i jedan kanton ili više kantona zajedno.</p> <p>(5) Ako visokoškolsku ustanovu utemeljuje više osnivača (suosnivača) iz stavka (4) ovoga članka, pri osnivanju visokoškolske ustanove primjenjuju se zakonski propisi prema sjedištu visokoškolske ustanove, a rad njezinih ustrojbenih jedinica izvan sjedišta uskladit će sa zakonskim propisima na tom području, ili sporazumom osnivači (suosnivači) mogu odrediti koji će se zakonski propisi primjenjivati na tu visokoškolsku ustanovu, bez obzira na njezino sjedište.“</p> <p>Članak 26. „(Dozvola za rad i registar) (1) Nakon donošenja rješenja o udovoljenosti uvjetima za osnivanje i početak rada te obavljanje djelatnosti visokoga obrazovanja i akta o osnivanju, ministar izdaje dozvolu za rad (licenciju).</p> <p>(2) Visokoškolska ustanova se smatra osnovanom upisom u sudski registar, čime stječe svojstvo pravne osobe, i u Registar visokoškolskih ustanova, čime stječe uvjete za početak rada i obavljanja djelatnosti visokoga obrazovanja.</p> <p>(3) Visokoškolska ustanova može upisati studente i početi s radom nakon upisa u Registar visokoškolskih ustanova i u sudski registar.</p> <p>(4) Osim Registra iz stavka (3) ovoga članka, Ministarstvo vodi evidenciju odnosno registre:</p> <p>a) studijskih programa;</p> <p>b) studija izvan sjedišta visokoškolske ustanove;</p> <p>c) akademskoga osoblja i ostalih zaposlenika u oblasti visokoga obrazovanja;</p> <p>d) osoba kojima je izrečena mjera suspenzija odnosno otkaz ugovora o radu na visokoškolskim ustanovama na području Kantona;</p> <p>e) osoba protiv kojih je pokrenut i okončan prekršajni postupak.“</p> <p>„Članak 27. (Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona)</p>

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	<p>(1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u drugoj državi može organizirati studij na području Kantona, na prijedlog Ministarstva i uz suglasnost Vlade Kantona, ako je udovoljeno uvjetima prema ovom Zakonu.</p> <p>(2) Na temelju suglasnosti iz stavka (1) ovoga članka, Ministarstvo utvrđuje je li udovoljeno uvjetima iz članka 25. ovoga Zakona.</p> <p>(3) Na temelju udovoljenosti uvjetima iz stavka (2) ovoga članka, Ministarstvo daje prethodnu suglasnost na odluku o broju i kriterijima upisa studenata u prvu godinu dodiplomskoga studija iz stavka (1) ovoga članka.</p> <p>(4) Visokoškolskoj ustanovi koja obavlja rad na području Kantona suprotno odredbama ovoga članka mjerodavna inspekcija će, po službenoj dužnosti, zabraniti rad i zapečatiti njezine prostorije.“ (Čl. 15. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, br. 4/13))</p>
TK	<p>„(Licenciranje studijskih programa i upisivanje dislociranog odjeljenja u registar visokoškolskih ustanova)</p> <p>(1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 17/21) visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona koja organizuje studij na području Kantona dužna je podnijeti zahtjev za licenciranje studijskih programa koje izvodi u momentu stupanja na snagu navedenog zakona i podnijeti zahtjev za upis dislociranog odjeljenja u registar visokoškolskih ustanova.</p> <p>(2) Visokoškolskoj ustanovi koja ne postupi u skladu sa stavom (1) ovog člana nadležna inspekcija za obrazovanje rješenjem će zabraniti dalji rad na području Kantona.</p> <p>(3) Rješenje iz stava (2) ovog člana je konačan upravni akt protiv koga nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.</p> <p>(4) Studijski program koji ne dobije licencu iz stava (1) ovog člana ne može se dalje izvoditi, o čemu Ministarstvo donosi rješenje koje je konačan upravni akt protiv koga nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.</p> <p>(5) Za potrebe licenciranja studijskih programa i upisa iz stava (1) ovog člana, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 17/21) Ministarstvo će uskladiti Pravilnik o postupku licenciranja studijskih programa prvog, drugog i trećeg ciklusa visokoškolskih ustanova na području Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 7/17) i Pravilnik o vođenju Registra visokoškolskih ustanova u Tuzlanskom kantonu („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 11/16) sa navedenim zakonom.“ (Čl. 168. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 21/21))</p>
USK	<p>„ (Skupština Unsko-sanskog kantona) Skupština Unsko-sanskog kantona, u oblasti visokog obrazovanja , nadležna je da:</p> <p>a) donosi strategiju razvoja visokog obrazovanja Kantona na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona,</p> <p>b) donosi Zakon o visokom obrazovanju Kantona kao i izmjene i dopune Zakona,</p> <p>c) usvaja elaborat o opravdanosti osnivanja javnih visokoškolskih ustanova,</p> <p>d) vrši imenovanje i razrješenje članova Upravnog odbora ispred osnivača,</p> <p>e) donosi akt o osnivanju, statusnim promjenama i ukidanju javnih visokoškolskih ustanova,</p> <p>f) daje saglasnost na plan razvoja javnih visokoškolskih ustanova,</p> <p>g) donosi odluku o otvaranju odjeljenja visokoškolske ustanove kao javne ustanove izvan područja Kantona,</p> <p>h) donosi Odluku o davanju saglasnosti visokoškolskim ustanovama koje imaju sjedište izvan Kantona za otvaranje odjeljenja na području Kantona i</p> <p>i) odlučuje o drugim pitanjima u oblasti visokog obrazovanja u skladu sa zakonom,</p> <p>j) daje saglasnost na statut visokoškolske ustanove.“ (Čl. 11. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 24/17, 15/20 i 24/21))</p> <p>„(Vlada Unsko-sanskog kantona) Vlada je nadležna da:</p> <p>a) predlaže Skupštini strategiju razvoja visokog obrazovanja Kantona,</p> <p>b) predlaže Skupštini na razmatranje i usvajanje Zakona o visokom obrazovanju u Kantonu, kao izmjene i dopune Zakona,</p> <p>c) razmatra elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolskih ustanova i predlaže Skupštini donošenje odluke o osnivanju javnih visokoškolskih ustanova,</p> <p>d) utvrđuje prijedlog odluke o otvaranju jedinica (dislocirana nastava) javnih visokoškolskih ustanova izvan područja Kantona,</p> <p>e) utvrđuje prijedlog odluke o davanju saglasnosti visokoškolskim ustanovama koje imaju sjedište izvan Kantona za otvaranje odjeljenja na području Kantona,...“ (Čl. 12. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 24/17, 15/20 i 24/21))</p>

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

<p>ZHK</p>	<p>„(1) U svrhu reforme visokog obrazovanja, ovaj Zakon ustanovljava temeljna načela i standarde za stjecanje visokog obrazovanja u Županiji i u visokoškolskim ustanovama čiji je osnivač ili suosnivač Županija, a sjedište im je izvan Županije, sukladno relevantnim odredbama Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (ETS No. 5, 1950) i njezinih protokola, Komiteta ministara Vijeća Europe o priznavanju i ocjeni kvalitete privatnih visokoškolskih ustanova - R(97)1, Preporuci o pristupu visokom obrazovanju R(98)3 i Preporuci o istraživačkoj zadaći sveučilišta - R(2000)8 te drugim relevantnim načelima međunarodno priznatih pravnih instrumenata, čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina, te sukladno Konvenciji Vijeća Europe/UNESCOa o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji (ETS No.165, 1997).“ (Čl. 2. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 10/09))</p> <p>„(Osnivači visokoškolske ustanove) (1) Visokoškolsku ustanovu može osnovati domaća ili strana pravna ili fizička osoba. (2) Visokoškolsku ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača, a u tom slučaju se njihova međusobna prava, obveze i odgovornosti utvrđuju sporazumom.</p> <p>(3) Visokoškolske ustanove mogu biti javne i privatne.</p> <p>(4) Visokoškolsku ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati općina, županija, dvije ili više općina, dvije ili više županija, ili jedna ili više općina i jedna ili više županija zajedno.</p> <p>(5) Ako javnu visokoškolsku ustanovu utemeljuje više osnivača (suosnivača), osnivači (suosnivači) mogu sporazumom odrediti koji će se zakonski propisi primjenjivati na tu visokoškolsku ustanovu, bez obzira na njezino središte. (Čl. 15. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 10/09))</p> <p>„(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Županije) (1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Županije ili u drugoj državi može organizirati studij na području Županije, uz prethodnu suglasnost Vlade Županije koja utvrđuje postoji li društvena opravdanost za osnivanje takvog studija.</p> <p>(2) Na osnovu suglasnosti iz prethodnog stavka Ministarstvo utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 20. ovog zakona.</p> <p>(3) Nadležno ministarstvo daje prethodnu suglasnost na odluku o broju i kriterijima upisa studenata u prvu godinu dodiplomskog studija iz stavka (1) ovog članka.</p> <p>(4) Nadležna inspekcija će zabraniti rad i zapečatiti prostorije po službenoj dužnosti visokoškolskoj ustanovi koja obavlja rad na području Županije suprotno odredbama ovog članka.“ (Čl. 22. Zakona o visokom obrazovanju („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 10/09))</p>
<p>ZDK</p>	<p>„(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona) (1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u drugoj državi može organizirati studij na području Kantona uz prethodnu suglasnost Vlade Kantona.</p> <p>(2) Na temelju suglasnosti iz stavka (1) ovog članka Ministarstvo utvrđuje da li su ispunjeni uvjeti iz članka 23. ovog zakona.“ (Čl. 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/22))</p> <p>„(Kazne za prekršaj)(1) Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:</p> <p>a) se na visokoškolskoj ustanovi vrši političko ili stranačko organiziranje ili djelovanje, što je u suprotnosti sa odredbama članka 15. ovog zakona;</p> <p>b) visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u drugoj državi organizira studij na području Kantona bez prethodne suglasnosti Vlade Kantona, što je u suprotnosti sa odredbama članka 25. ovog zakona;... (Čl. 147. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 12/22))</p>
<p>RS</p>	<p>„Osnivanje članice univerziteta i izdavanje dozvole za izvođenje studijskog programa</p> <p>Osnivanje organizacione jedinice, odnosno članice akreditovanog univerziteta (u daljem tekstu: članica univerziteta), odjeljenja van sjedišta akreditovane visokoškolske ustanove, te izdavanja dozvole za izvođenje novog studijskog programa na akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi obavlja se na način i po postupku propisanom za osnivanje visokoškolskih ustanova. (Čl. 41. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 67/2020))</p> <p>„Novčane kazne</p> <p>(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:</p> <p>1) izvodi nastavu suprotno odredbama člana 19. st. 7. i 8. ovog zakona,</p> <p>2) obavlja djelatnost visokog obrazovanja u Republici, a nije upisana u Registar iz člana 39. ovog zakona,</p> <p>3) ne postupi u skladu sa članom 40. stav 1. ovog zakona,</p> <p>4) izvodi studijski program za koji nije dobila dozvolu za rad (član 41),</p> <p>5) obavlja djelatnost visokog obrazovanja van sjedišta i osnuje članicu univerziteta bez dozvole za rad (član 41),...“ (Čl. 132. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 67/2020))</p>

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

BD	<p>„(Usklađivanje rada visokoškolskih ustanova) (1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Distrikta koja je organizovala studij na području Distrikta prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju dužna je podnijeti zahtjev za izdavanje licence za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta.</p> <p>(2) Postupak po zahtjevu iz stava 1 ovog člana provodi se u skladu s odredbama člana 36 ovog zakona.</p> <p>(3) Rješenje iz člana 29 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/09) izdato visokoškolskim ustanovama prije stupanja na snagu ovog zakona predstavlja licencu visokoškolske ustanove.</p> <p>(4) Stav 1 ovog člana neće se primjenjivati na visokoškolske ustanove sa sjedištem izvan Distrikta koje su organizovale studij na području Distrikta prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/09).</p> <p>(5) Visokoškolske ustanove iz stava 4 ovog člana kao dokaz ispunjenosti uslova za licenciranje i akreditaciju dostavljaju akte kojima se utvrđuje da su visokoškolske ustanove u čijem sastavu su organizacione jedinice licencirane na osnovu čega se upisuje u registar visokoškolskih ustanova Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.“ (Čl. 161. Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 30/09, 29/18, 16/20 i 44/22))</p>
-----------	--

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

- nadležne obrazovne vlasti koriste različito reguliraju djelovanje dislociranih odjela/centara kojima je sjedište visokoškolske ustanove izvan kantona
- neke nadležne obrazovne vlasti na dislocirane odjele/centre kojima je sjedište visokoškolske ustanove izvan kantona primjenjuju standarde i normative iz njihove nadležnosti
- neke nadležne obrazovne vlasti definiraju da u slučaju više osnivača (suosnivača) jedne visokoškolske ustanove, osnivači (suosnivači) mogu sporazumom odrediti koji će se zakonski propisi primjenjivati na tu visokoškolsku ustanovu, bez obzira na njezino sjedište
- dvije nadležne obrazovne vlasti definiraju novčane kazne za visokoškolske ustanove koje izvode dislocirane odjele/centre u njihovom kantonu
- jedna nadležna obrazovna vlast regulira obvezu da visokoškolska ustanova čije je sjedište u njezinoj nadležnost treba proći postupak odobravanja za pokretanje dislociranog odjela/centra u drugom kantonu
- jedna nadležna obrazovna vlast ni na koji način ne regulira djelovanje dislociranih odjela/centara kojima je sjedište visokoškolske ustanove izvan kantona.

Iz navedenog je vidljivo da se ista visokoškolska ustanova za svoje dislocirane odjele/centre treba proći različit postupak, uz potencijalno ponavljanje postupka kojeg je prošla kod nadležne obrazovne vlasti gdje joj se nalazi sjedište.

Preporuke za unapređenje:

P.D2. Nadležne obrazovne vlasti trebaju ujednačiti postupak licenciranja i akreditacije dislociranih odjela/centara kojima je sjedište visokoškolske ustanove izvan nadležne obrazovne vlasti.

3.5.3. Visina troška akreditacije visokoškolske ustanove i studijskog programa

Budući da svaka nadležna obrazovne vlast donosi akte iz svoje nadležnosti, pored drugih razlika koje su evidentirane u prethodnim poglavljima ove *Analize*, različito je definirana i visina troška akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa, ali i obveza

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

financiranja postupka akreditacije ovisno o tome je li visokoškolska ustanova javna ili privatna, što dovodi visokoškolske ustanove u neravnopravan položaj. Također, različito je definirana i visina naknade za članove Komisije stručnjaka, što znači da se za isti posao, urađen prema istim obrascima Agencije BiH, isplaćuje različita naknada.

U tablici je prikazana visina troška akreditacije visokoškolske ustanove i studijskih programa kod svih nadležnih obrazovnih vlasti:

NOV	TROŠAK AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE		TROŠAK AKREDITACIJE STUDIJSKOG PROGRAMA		
	Univerzitet	Visoka škola	Pojedinačna	Klaster	S recenzijom
BPK	15 000	10 000	5 000 – 10 000*		
HNK	15 000 / 20 000**	15 000	10 000		
KS	20 000	15 000	10 000 / 13 000***		
K10	/	/	/		
PK	/	/	/		
SBK	25 000	15 000	/		
TK	17 500	15 000	7 500 – 10 000****	6 000 + 2 000 3 500 + 1 500 2 500 + 1 500 *****15	
USK	11 500	9 500	4 000 / 5 000	/	300
ZHK	/	/	/	/	/
ZDK	20 000	15 000	/	/	/
RS	6 000	4 000	3 000 / 2 000*****		
BD	20 000	15 000	5 000 / 13 000*****		

* 10 000 KM za integrirane studije 1. i 2. ciklusa; 5 000 KM za ostale studijske programe

** 15 000 KM za univerzitete do devet organizacijskih jedinica; 20 000 KM za univerzitete koji imaju 10 i više organizacijskih jedinica

*** 13 000 KM za integrirane studije 1. i 2. ciklusa; 10 000 KM za ostale studijske programe

**** 10 000 KM za integrirane studije 1. i 2. ciklusa; 7 500 KM za ostale studijske programe

***** u klasteru od dva do pet studijskih programa 6 000 KM po svakom „neintegriranom“ studijskom programu te 2 000 KM za svaki integrirani studijski program; u klasteru od šest do osam studijskih programa 3 500 KM po svakom „neintegriranom“ studijskom programu te 1 500 KM za svaki integrirani studijski program; u klasteru od preko osam studijskih programa 2 500 KM po svakom „neintegriranom“ studijskom programu te 1 500 KM za svaki integrirani studijski program

***** 3 000 KM za studijski program na univerzitetu; 2 000 KM za studijski program na visokoj školi, pri čemu se visina troška akreditacije studijskog programa utvrđuje na temelju više faktora i definira ugovorom

*****13 000 KM za integrirane studije 1. i 2. ciklusa; 5 000 KM za ostale studijske programe

Iz navedene tablice može se istaknuti sljedeće:

¹⁵ Pored visine troška akreditacije visokoškolske ustanove i studijskih programa, definirana je i visina troška za „utvrđivanje ispunjenosti preporuka u postupku otklanjanja nedostataka i dostizanja utvrđenih kriterija datih pismom očekivanja“ od 3 000 KM (Čl. 4. Odluke o utvrđivanju visine troškova akreditacije visokoškolskih ustanova i troškova akreditacije studijskih programa („Službeni glasnik Tuzlanskog kantona“, br. 11/22)).

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

- nadležne obrazovne vlasti različito definiraju visinu troška akreditacije
- nadležne obrazovne vlasti visinu troška akreditacije reguliraju po različitim kriterijima.

Preporuke za unapređenje:

P.D3. Nadležne obrazovne vlasti trebaju ujednačiti visinu troška akreditacije visokoškolske ustanove i studijskih programa, sukladno realnom trošku i uzimajući u obzir naknadu za članove Komisije stručnjaka.

P.D4. Nadležne obrazovne vlasti trebaju ujednačiti visinu naknade za članove Komisije stručnjaka, uzimajući u obzir specifičnosti akreditacije visokoškolske ustanove i svih vrsta/modela akreditacije studijskih programa.

3.5.4. Razina reguliranosti procesa akreditacije visokoškolske ustanove u odnosu na akreditaciju studijskog programa

U poglavljima „3.2. Analiza postupka akreditacije visokoškolskih ustanova s preporukama“ i „3.3. Analiza postupka akreditacije studijskih programa s preporukama“ prikazani su odgovori DA i NE na pitanja grupirana kroz sedam tema, u kratki osvrt na rezultate analize za svaku temu.

Budući da je većina pitanja formulirana na isti način za visokoškolsku ustanovu i studijski program, uz dodatna pitanja vezana za specifičnosti akreditacije studijskih programa za pojedine teme, ovdje će biti prikazan kontrastivne analize zastupljenosti odgovora DA i NE za svako od pitanja.

LICENCIRANJE		
PITANJE	Udio odgovora DA	
	VŠU	SP
1.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za visokoškolsku ustanovu / studijski program?	100%	33%
1.2.B. Jesu li uvjeti za izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije visokoškolske ustanove /studijskog programa definirani posebnim aktom u vašoj nadležnosti ?	83%	33%
1.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza vođenja registra visokoškolskih ustanova / studijskih programa?	100%	75%
1.4.B. Je li registar visokoškolskih ustanova / studijskih programa javno dostupan na web stranici?	17%	8%
1.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status visokoškolskih ustanova / studijskih programa u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju obrazovanju u Bosni Hercegovini (Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa?	42%	0%
1.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status visokoškolskih ustanova / studijskih programa u razdoblju od donošenja nadležnog Zakona do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa?	42%	0%
1.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran gubitak licence visokoškolske ustanove / studijskog programa?	83%	17%
1.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti regulirano da gubitak licence visokoškolske ustanove / studijskog programa posljedično znači gubitak akreditacije visokoškolskih ustanova / studijskog programa?	33%	8%

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Za temu „Licenciranje“ može se istaknuti sljedeće:

- udio odgovora DA je veći za visokoškolske ustanove na svim pitanjima
- dva pitanja za visokoškolsku ustanovu imaju 100% odgovora DA
- dva pitanja za studijski program nemaju nijedan odgovor DA
- veći udio od 50% odgovora DA za visokoškolsku ustanovu imaju četiri pitanja, a za studijski program dva pitanja.

PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA AKREDITACIJU		
PITANJE	Udio odgovora DA	
	VŠU	SP
2.1.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije novoosnovane visokoškolske ustanove / novoosnovanog studijskog programa?	25%	8%
2.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije novoosnovane visokoškolske ustanove / novoosnovanog studijskog programa?	50%	42%
2.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju novoosnovane visokoškolske ustanove / novoosnovanog studijskog programa u zadanom roku?	33%	42%
2.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju visokoškolske ustanove / studijskog programa?	92%	67%
2.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za obnovu akreditacije / reakreditaciju visokoškolske ustanove / studijskog programa u zadanom roku?	50%	33%
2.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti obvezno utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove / studijskog programa u smislu pokretanja inspekcijskog nadzora po službenoj dužnosti radi utvrđivanja usklađenosti rada sa zakonom i podzakonskim aktima?	8%	8%
2.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	8%	0%
2.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sadržaj samoevaluacijskog izvještaja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	75%	67%
2.9.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove / studijskog programa?	75%	67%
2.10.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza sklapanja ugovora o akreditaciji visokoškolske ustanove / studijskog programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?	17%	8%
2.11.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana visina troška akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	75%	67%
2.12.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena moгуćnost prekida postupka akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	17%	8%
2.13.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije postojećeg studijskog programa?	/	8%
2.14.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije postojećeg studijskog programa?	/	25%
2.15.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju postojećeg studijskog programa u zadanom roku?	/	33%
2.16.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza donošenja višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?	/	17%

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

2.17.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prema HEA BIH višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?	/	17%
2.18.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano više modela / vrsta akreditacije studijskog programa ?	/	50%
2.19.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno da visokoškolska ustanova u zahtjevu za akreditaciju studijskog programa navodi model akreditacije studijskog programa za kojeg se predaje zahtjev ?	/	33%

Za temu „Podnošenje zahtjeva za akreditaciju“ može se istaknuti sljedeće:

- udio odgovora DA je veći za visokoškolske ustanove na svim pitanjima, osim na jedno pitanje gdje je veći udio za studijski program te na pitanje gdje je udio isti
- jedno pitanje za studijski program nema nijedan odgovor DA
- veći udio od 50% odgovora DA i za visokoškolsku ustanovu i za studijski program imaju četiri pitanja.

IMENOVANJE ČLANOVA KOMISIJE STRUČNJAKA U POSTUPKU AKREDITACIJE		
PITANJE	Udio odgovora DA	
	VŠU	SP
3.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa ?	58%	67%
3.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prijedloga zamjenskih članova za Komisiju stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	50%	58%
3.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sukob interesa članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa ?	33%	42%
3.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sastav Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa ?	/	25%
3.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza da u slučaju akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije članovi Komisije stručnjaka za institucionalnu akreditaciju budu iz istog znanstvenog područja i polja kao studijski program koji je recenziran ?	/	0%

Za temu „Imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije“ može se istaknuti sljedeće:

- udio odgovora DA je veći za studijski program na svim pitanjima koja su zajednička za visokoškolsku ustanovu i studijski program
- jedno pitanje za studijski program nema nijedan odgovor DA
- veći udio od 50% odgovora DA za visokoškolsku ustanovu ima jedno pitanje, a za studijski program dva pitanja.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

POSTUPAK AKREDITACIJE		
PITANJE	Udio odgovora DA	
	VŠU	SP
4.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza prisutnosti djelatnika HEA BiH ili nadležne obrazovne vlasti prilikom posjete Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	25%	17%
4.2.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani sudionici postupka akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	67%	58%
4.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana struktura postupka akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa prema modelu od 4 koraka u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	75%	67%
4.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	33%	33%
4.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove / studijskog programa?	17%	25%
4.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena moгуćnost produžetka roka u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove / studijskog programa?	25%	17%
4.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano da se posjet Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa ne može organizirati za vrijeme ispitnih rokova i/ili da se taj period ne računa u rok za obavljanje akreditacije?	0%	0%
4.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana moгуćnost očitovanja visokoškolske ustanove na izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	50%	50%
4.9.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana obveza objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	25%	25%
4.10.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza posjeta Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa?	/	58%
4.11.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirane specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa po modelu klastera?	/	42%
4.12.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirane specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije?	/	17%

Za temu „Postupak akreditacije“ može se istaknuti sljedeće:

- udio odgovora DA je veći za studijski program na svim pitanjima koja su zajednička za visokoškolsku ustanovu i studijski program, osim za jedno pitanje
- po jedno pitanje za visokoškolsku ustanovu i studijski program nema nijedan odgovor DA
- veći udio od 50% odgovora DA za visokoškolsku ustanovu imaju dva pitanja, a za studijski program tri pitanja.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

ISHODI AKREDITACIJE		
PITANJE	Udio odgovora DA	
	VŠU	SP
5.1.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani ishodi postupka akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa (u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19))?	50%	50%
5.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost ponovnog izdavanja pisma očekivanja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	0%	8%
5.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok važenja rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove / studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?	100%	75%
5.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica negativnog ishoda akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	50%	50%

Za temu „Ishodi akreditacije“ može se istaknuti sljedeće:

- udio odgovora DA je veći za visokoškolsku ustanovu na jednom pitanju
- udio odgovora DA je veći za studijski program na jednom pitanju
- jedno pitanje za visokoškolsku ustanovu nema nijedan odgovor DA
- dva pitanja imaju jednak udio odgovora da za visokoškolsku ustanovu i studijski program
- veći udio od 50% odgovora DA za visokoškolsku ustanovu i studijski program ima jedno pitanje.

NAKNADNE AKTIVNOSTI ZA AKREDITACIJU		
PITANJE	Udio odgovora DA	
	VŠU	SP
6.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	83%	83%
6.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran minimalan/obvezan sadržaj Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	83%	83%
6.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za izradu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	67%	67%
6.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka nadležnom ministarstvu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	50%	50%
6.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza objavljivanja na webu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	58%	58%
6.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	42%	42%

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Za temu „Naknadne aktivnosti za akreditaciju“ može se istaknuti sljedeće:

- udio odgovora DA je isti za visokoškolsku ustanovu i studijski program
- jedno pitanje za visokoškolsku ustanovu ima sve odgovore DA
- većina pitanja za visokoškolsku ustanovu i studijski program ima veći udio od 50% odgovora DA.

ŽALBE U POSTUPKU AKREDITACIJE		
PITANJE	Udio odgovora DA	
	VŠU	SP
7.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za dostavljanje prijedloga članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	8%	8%
7.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	8%	8%
7.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe na Rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove / studijskog programa?	42%	42%
7.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana mogućnost žalbe na preporuku HEA BIH o ishodi postupka akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	0%	0%
7.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno informiranje i pravovremeno upoznavanje HEA BIH o postupanjima s prigovorima/žalbama u postupku akreditacije visokoškolske ustanove / studijskog programa?	0%	0%

Za temu „Žalbe u postupku akreditacije“ može se istaknuti sljedeće:

- udio odgovora DA je isti za visokoškolsku ustanovu i studijski program
- jedno pitanje za visokoškolsku ustanovu ima sve odgovore DA
- sva pitanja za visokoškolsku ustanovu i studijski program ima manji udio od 50% odgovora DA
- dva pitanja za visokoškolsku ustanovu i studijski program nemaju nijedan odgovor DA.

Na temelju svega navedenog, može se dati sljedeći osvrt na sve teme:

TEMA	OSVRT
1. Licenciranje	Znatno manji udio odgovora DA za studijski program u odnosu na visokoškolsku ustanovu
2. Podnošenje zahtjeva za akreditaciju	Znatno manji udio odgovora DA za studijski program u odnosu na visokoškolsku ustanovu
3. Imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije	Veći udio odgovora DA za studijski program u odnosu na visokoškolsku ustanovu
4. Postupak akreditacije	Manji udio odgovora DA za studijski program u odnosu na visokoškolsku ustanovu
5. Ishodi akreditacije	Izjednačen udio odgovora DA za studijski program i visokoškolsku ustanovu
6. Naknadne aktivnosti za akreditaciju	Izjednačen udio odgovora DA za studijski program i visokoškolsku ustanovu
7. Žalbe u postupku akreditacije	Izjednačen udio odgovora DA za studijski program i visokoškolsku ustanovu

ZAKLJUČAK

Ovu *Analizu* izradio je, u sklopu projekta SMEQA, projektni Tim za analizu, čiji članovi su predstavnici obrazovnih vlasti koji su partneri u projektu, predstavnik Univerziteta u Zenici, kao koordinatora projekta, te predstavnici Sveučilišta u Mostaru, kao partnerske institucije koje je voditelj Radnog paketa 2.

Sve ostale nadležne obrazovne vlasti u BiH, koje nisu partneri u projektu, sudjelovale su u izradi *Analize* tako da su ispunile upitnik s pitanjima te u naknadnoj komunikaciji potvrdile suglasnost za korekciju pojedinih pitanja ili dopunu popisa akata.

Analiza sadrži i neke podatke koje nisu dobiveni kroz odgovore nadležnih obrazovnih vlasti kroz upitnik, nego izravnim uvidom članova Tima u zakonske i podzakonske akte (npr. definiranje predmeta licence i akreditacije, pitanje licence i akreditacije dislociranih odjeljenja, visina troška akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa, razina reguliranosti procesa akreditacije visokoškolske ustanove u odnosu na akreditaciju studijskog programa). Popunjeni upitnici sadrže odgovore DA i NE s dodatnom argumentacijom kroz navođenje članaka zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na određeno pitanje, čime čine instrument (bazu) za višestruke analize i usporedbe propisa i procedura, što znači da se naknadno može napraviti i dodatna obrada podataka, pored one koja je navedena u poglavlju 3. ove *Analize*.

Kao rezultati projekta kroz kvantitativnu analizu prikazani su odgovori nadležnih obrazovnih vlasti, koji ukazuju na zastupljenost pitanja i koraka u postupcima akreditacije koji su regulirani, u odnosu na one koji nisu regulirani. Budući da su pitanja formulirana tako da je odgovor DA u pravilu poželjan odgovor, ova kvantitativna analiza može biti i pokazatelj razine kvalitete reguliranja postupaka akreditacije u pojedinoj nadležnoj obrazovnoj vlasti.

Pri tome su za kvalitativnu analizu, zbog količine podataka i brojnosti nadležnih obrazovnih vlasti, a u svrhu preglednosti i iskoristivosti izdvojeni samo odabrani pokazatelji, koji su prikazani opisno.

Preporuke koje su dane u ovoj *Analizi* imaju svrhu evidentirati potrebu za dodatnim reguliranjem određenih pitanja ili koraka u postupcima akreditacije, pri čemu se sam način reguliranja planira definirati na dvodnevnoj međunarodnoj konferenciji, planiranoj u 12. mjesecu projekta, na kojoj će se svim nadležnim obrazovnim vlastima u BiH, EU partnerima projekta, predstavnicima EU institucija iz područja visokog obrazovanja te ostalim sudionicima predstaviti rezultati ove *Analize*. Na temelju prezentiranih rezultata i preporuka te rasprave svih sudionika planiraju se donijeti zaključci kojima će se preporuke navedene u ovoj analizi detaljnije formulirati i kao takve poslužiti kao okvir za izradu projektom planiranih *Prijedloga unaprijeđenih modela vanjske evaluacije te Prijedloga mehanizma koordinacije i harmonizacije*.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

PRILOG

Popis preporuka

Preporuke za Postupak akreditacije visokoškolske ustanove	Preporuke za Postupak akreditacije studijskih programa
/	P.B1. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati obvezu izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za studijski program, kao i uvjete za njeno izdavanje.
P.A1. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju javno objaviti Registar visokoškolskih ustanova.	P.B2. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati obvezu vođenja Registra studijskih programa i njegovu javnu objavu.
P.A2. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati odnos licence i akreditacije visokoškolske ustanove, kako po pitanju dobivanja istih, tako i po pitanju njihova gubitka.	P.B3. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati odnos licence i akreditacije studijskih programa, kako po pitanju dobivanja istih, tako i po pitanju njihova gubitka.
P.A3. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju regulirati status visokoškolskih ustanova u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni Hercegovini (Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj institucionalnoj akreditaciji.	P.B4. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju regulirati status studijskih programa u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa.
P.A4. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati uvjete i rok za prijavu prve akreditacije, kao i posljedice suprotnog postupanja.	P.B5. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati rok za prijavu prve akreditacije novoosnovanog i postojećeg studijskog programa te rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju studijskog programa, kao i posljedicu u slučaju nepodnošenja navedenih zahtjeva u zadanom roku.
P.A5. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće visokoškolske ustanove te prateće obrasce.	P.B6. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati sadržaj samoevaluacijskog izvješća, izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće te popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev.
/	P.B7. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati modele/vrste akreditacije studijskog programa u skladu s aktima Agencije BiH, odredbu da visokoškolska ustanova u zahtjevu za akreditaciju studijskog programa navodi model akreditacije studijskog programa za kojeg se predaje zahtjev te visinu troška za svaki od modela/vrsta akreditacije studijskog programa.
/	P.B8. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati obvezu donošenja višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove, kao i obvezu dostavljanja navedenog plana prema Agencije BiH, u svrhu mogućnosti planiranja aktivnosti svih sudionika postupka akreditacije.
P.A6. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju predvidjeti mogućnost prekida postupka akreditacije visokoškolske ustanove u točno definiranim slučajevima.	P.B9. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju predvidjeti mogućnost prekida postupka akreditacije studijskog programa u točno definiranim slučajevima.
P.A7. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati obvezu sklapanja ugovora o akreditaciji visokoškolske ustanove između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove.	P.B10. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati obvezu sklapanja ugovora o akreditaciji studijskog programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

P.A8. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.	P.B11. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, sastav Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa te obvezu da u slučaju akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije članovi Komisije stručnjaka za institucionalnu akreditaciju budu iz istog znanstvenog područja i polja kao studijski program koji je recenziran.
P.A9. Nadležne obrazovne vlasti prilikom dostavljanja prijedloga članova Komisije u postupku akreditacije visokoškolske ustanove mogu dostaviti veći broj predloženih članova od onih koji će biti imenovani.	P.B12. Nadležne obrazovne vlasti prilikom dostavljanja prijedloga članova Komisije u postupku akreditacije studijskog programa mogu dostaviti veći broj predloženih članova od onih koji će biti imenovani.
P.A10. Potrebno je detaljnije definirati način definiranja i provjere sukoba interesa u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.	P.B13. Potrebno je detaljnije definirati način definiranja i provjere sukoba interesa u postupku akreditacije studijskog programa.
P.A11. Potrebno je definirati način na koji predstavnici HEA BiH sudjeluju u posjeti Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, uzimajući u obzir ESG koji se odnose na nezavisnost Agencije te transparentnost postupka.	P.B14. Potrebno je definirati način na koji predstavnici HEA BiH sudjeluju u posjeti Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, uzimajući u obzir ESG koji se odnose na nezavisnost Agencije te transparentnost postupka.
P.A12. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju propisati vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove (koji se može realizirati samo u dijelu akademske godine kada se izvodi nastava), rok u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove, kao i mogućnost produžetka tog roka u točno definiranim situacijama.	P.B15. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju propisati vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa (koji se može realizirati samo u dijelu akademske godine kada se izvodi nastava), rok u kojem se obavlja akreditacija studijskog programa, kao i mogućnost produžetka tog roka u točno definiranim situacijama.
P.A13. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju propisati obvezu objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.	P.B16. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju propisati obvezu objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije studijskog programa.
P.A14. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati mogućnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.	P.B17. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati mogućnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa.
/	P.B18. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa po modelu klastera i/ili s instrumentom recenzije.
P.A15. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definiraju ishode postupka akreditacije visokoškolske ustanove i rok važenja rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove u skladu s Odlukom o normama.	P.B19. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati ishode postupka akreditacije studijskog programa i rok važenja rješenja o akreditaciji studijskog programa u skladu s Odlukom o normama.
P.A16. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju predvidjeti posljedicu u slučaju odbijanja rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove.	P.B20. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju predvidjeti posljedicu u slučaju odbijanja rješenja o akreditaciji studijskog programa.
P.A17. Potrebno je detaljnije regulirati postupak u slučaju izdavanja pisma očekivanja za visokoškolsku ustanovu.	P.B21. Potrebno je detaljnije regulirati postupak u slučaju izdavanja pisma očekivanja za studijski program.
P.A18. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati: obvezu izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, rok za njegovu izradu, njegov minimalan sadržaj, obvezu njegova objavljivanja na web stranici visokoškolske ustanove, obvezu njegova dostavljanja nadležnoj obrazovnoj vlasti te posljedicu za visokoškolsku	P.B22. Sve nadležne obrazovne vlasti trebaju definirati: obvezu izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa, rok za njegovu izradu, njegov minimalan sadržaj, obvezu njegova objavljivanja na web stranici visokoškolske ustanove, obvezu njegova dostavljanja nadležnoj obrazovnoj vlasti te posljedicu za

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove.	visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa.
P.A19. Nadležne obrazovne vlasti i Agencija BiH trebaju predvidjeti međusobno pravovremeno informiranje o aktivnostima tijekom postupka akreditacije visokoškolske ustanove koje su relevantne za provedbu postupka.	P.B23. Nadležne obrazovne vlasti i Agencija BiH trebaju predvidjeti međusobno pravovremeno informiranje o aktivnostima tijekom postupka akreditacije studijskog programa koje su relevantne za provedbu postupka.

Preporuke za Zakonodavni okvir
P.Z1. Nadležne obrazovne vlasti u svojim zakonskim i podzakonskim aktima u kojima su preuzete odredbe iz dokumenata donesenih od Agencije BiH trebaju se referirati na dokumente od Agencije BiH tako da se opisno navede naziv dokumenta i ne navodi točan broj Službenog glasnika BiH.
P.Z2. Nadležne obrazovne vlasti trebaju se u svojim zakonskim i podzakonskim aktima referirati na Odluku o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u BiH („Službeni glasnik BiH”, br. 31/11, 39/12) te djelovati u skladu s tim.
Preporuke za Organizacijsku strukturu nadležne obrazovne vlasti
P.S1. Nadležne obrazovne vlasti trebaju predvidjeti broj radnih mjesta na poslovima visokog obrazovanja u skladu s brojem visokoškolskih ustanova i broja studijskih programa.
Preporuke za Dodatnu analizu pojedinih pitanja
P.D1. Nadležne obrazovne vlasti trebaju jasno definirati da je predmet akreditacije visokoškolska ustanova i studijski program.
P.D2. Nadležne obrazovne vlasti trebaju ujednačiti postupak licenciranja i akreditacije dislociranih odjela/centara kojima je sjedište visokoškolske ustanove izvan nadležne obrazovne vlasti.
P.D3. Nadležne obrazovne vlasti trebaju ujednačiti visinu troška akreditacije visokoškolske ustanove i studijskih programa, sukladno realnom trošku i uzimajući u obzir naknadu za članove Komisije stručnjaka.
P.D4. Nadležne obrazovne vlasti trebaju ujednačiti visinu naknade za članove Komisije stručnjaka, uzimajući u obzir specifičnosti akreditacije visokoškolske ustanove i svih vrsta/modela akreditacije studijskih programa.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Upitnik za analizu

ZAKONODAVNI OKVIR					
NAZIV ADMINISTRATIVNE JEDINICE (ENTITET/KANTON/ŽUPANIJA/BRČKO DISTRIKT):					
PITANJE	DA/NE	NAZIV AKTA/AKATA (ako DA)	LINK/LINKOVI (ako DA)	BROJ I TEKSTA ČLANKA U KOJIM SE REFERIRA (ako DA)	NAPOMENE (nije obvezno)
1.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Preporuku o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/12)?					
2.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 100/11)?					
3.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?					
4.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", br. 96/16)?					
5.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", br. 47/17)?					
6.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Preporuke za regulisanje postupka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa 1. i 2. ciklusa studija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", br. 43/23)?					
7.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Uputstvo o formi i sadržaju diplome i dodatka diplomu koju izdaju akreditirane visokoškolske ustanove („Službeni glasnik BiH", br. 86/09)?					
8.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Uputstvo o izmjenama i dopunama Uputstva o formi i sadržaju diplome i dodatka diplomu koju izdaju akreditirane visokoškolske ustanove („Službeni glasnik BiH", br. 39/23)?					

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

9.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Odluku o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 31/11, 39/12)?					
10.Z. Referiraju li se akti u vašoj nadležnosti na Uputstvo o metodološkom okviru i principima za izradu pravilnika o klasifikaciji znanstvenih oblasti, polja i grana („Službeni glasnik BiH“, br. 47/12)?					
PRILOG: POPIS SVIH AKATA U VAŠOJ NADLEŽNOSTI KOJI REGULIRAJU POSTUPAK AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA I STUDIJSKIH PROGRAMA	R. BR.	NAZIV AKTA	LINK		
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				
	6.				
	7.				

POSTUPAK AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE					
NAZIV ADMINISTRATIVNE JEDINICE (ENTITET/KANTON/ŽUPANIJA/BRČKO DISTRIKT):					
TEMA	PITANJE	DA/NE	BROJ I TEKST ČLANKA (ako DA)	NAZIV PRAVNOG AKTA (ako DA)	NAPOMENE (nije obvezno)
1.A. LICENCIRANJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE	1.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za visokoškolsku ustanovu?				
	1.2.A. Jesu li uvjeti za izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije visokoškolske ustanove definirani posebnim aktom u vašoj nadležnosti ?				
	1.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza vođenja registra visokoškolskih ustanova ?				
	1.4.A. Je li registar visokoškolskih ustanova javno dostupan na web stranici?				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	1.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status visokoškolskih ustanova u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju obrazovanju u Bosni Hercegovini (Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj institucionalnoj akreditaciji?				
	1.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status visokoškolskih ustanova u razdoblju od donošenja nadležnog Zakona do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji visokoškolske ustanove?				
	1.7.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran gubitak licence visokoškolske ustanove?				
	1.8.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti regulirano da gubitak licence visokoškolske ustanove posljedično znači gubitak akreditacije visokoškolske ustanove?				
2.A. PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA AKREDITACIJU VISOKOŠKOLSKE USTANOVE	2.1.A. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije novoosnovane visokoškolske ustanove?				
	2.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije novoosnovane visokoškolske ustanove?				
	2.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju novoosnovane visokoškolske ustanove u zadanom roku?				
	2.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju visokoškolske ustanove?				
	2.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za obnovu akreditacije /				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	reakreditaciju visokoškolske ustanove u zadanom roku?				
	2.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti obvezno utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove u smislu pokretanja inspekcijskog nadzora po službenoj dužnosti radi utvrđivanja usklađenosti rada sa zakonom i podzakonskim aktima?				
	2.7.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	2.8.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sadržaj samoevaluacijskog izvještaja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	2.9.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove?				
	2.10.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza sklapanja ugovora o akreditaciji visokoškolske ustanove između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?				
	2.11.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana visina troška akreditacije visokoškolske ustanove?				
	2.12.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena moгуćnost prekida postupka akreditacije visokoškolske ustanove?				
3.A. IMENOVANJE ČLANOVA KOMISIJE STRUČNJAKA U POSTUPKU AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE	3.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	3.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prijedloga zamjenskih članova za Komisiju				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	3.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sukob interesa članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
4.A. POSTUPAK AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE	4.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza prisutnosti djelatnika HEA BiH ili nadležne obrazovne vlasti prilikom posjete Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	4.2.A. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani sudionici postupka akreditacije visokoškolske ustanove u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?				
	4.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana struktura postupka akreditacije visokoškolske ustanove prema modelu od 4 koraka u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?				
	4.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	4.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove?				
	4.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena moгуćnost produžetka roka u kojem se obavlja akreditacija visokoškolske ustanove?				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	4.7.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano da se posjet Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove ne može organizirati za vrijeme ispitnih rokova i/ili da se taj period ne računa u rok za obavljanje akreditacije?				
	4.8.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana moгуćnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	4.9.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana obveza objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
5.A. ISHODI AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE	5.1.A. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani ishodi postupka akreditacije visokoškolske ustanove u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?				
	5.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moгуćnost ponovnog izdavanja pisma očekivanja u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	5.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok važenja rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove?				
	5.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica negativnog ishoda akreditacije visokoškolske ustanove?				
6.A. NAKNADNE AKTIVNOSTI U POSTUPKU AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE	6.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	akreditacije visokoškolske ustanove?				
	6.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran minimalan/obvezan sadržaj Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	6.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za izradu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	6.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka nadležnom ministarstvu u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	6.5.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza objavljivanja na webu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	6.6.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
7.A. ŽALBE U POSTUPKU AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE	7.1.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moćnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za dostavljenje prijedloga članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	7.2.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moćnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za imenovanje članova Komisije stručnjaka u				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

	postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	7.3.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moćnost žalbe na Rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove?				
	7.4.A. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moćnost žalbe na preporuku HEA BIH o ishodi postupka akreditacije visokoškolske ustanove?				
	7.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno informiranje i pravovremeno upoznavanje HEA BIH o postupanjima s prigovorima/žalbama u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				

NAZIV ADMINISTRATIVNE JEDINICE (ENTITET/KANTON/ŽUPANIJA/BRČKO DISTRIKT):					
TEMA	PITANJE	DA/NE	BROJ I TEKST ČLANKA (ako DA)	NAZIV PRAVNOG AKTA (ako DA)	NAPOMENE (nije obvezno)
1.B. LICENCIranJE STUDIJSKOG PROGRAMA	1.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije za studijski program?				
	1.2.B. Jesu li uvjeti za izdavanja licence / dozvole za rad / inicijalne akreditacije studijskog programa definirani posebnim aktom u vašoj nadležnosti ?				
	1.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza vođenja registra studijskih programa?				
	1.4.B. Je li registar studijskih programa javno dostupan na web stranici?				
	1.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status studijskih programa u razdoblju od donošenja Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni Hercegovini (Okvirnog				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

	zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH, br. 57/07 i 57/09) do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa?				
	1.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran status studijskih programa u razdoblju od donošenja nadležnog Zakona do izdavanja rješenja o prvoj akreditaciji studijskog programa?				
	1.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti reguliran gubitak licence studijskog programa?				
	1.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti regulirano da gubitak licence studijskog programa posljedično znači gubitak akreditacije studijskog programa?				
2.B. PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA AKREDITACIJU STUDIJSKOG PROGRAMA	2.1.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije novoosnovanog studijskog programa?				
	2.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije novoosnovanog studijskog programa?				
	2.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju novoosnovanog studijskog programa u zadanom roku?				
	2.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu obnove akreditacije / reakreditaciju studijskog programa?				
	2.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju nepodnošenja zahtjeva za obnovu akreditacije / reakreditaciju studijskog programa u zadanom roku?				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

2.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti obvezno utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju studijskog programa u smislu pokretanja inspekcijskog nadzora po službenoj dužnosti radi utvrđivanja usklađenosti rada sa zakonom i podzakonskim aktima?				
2.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano izvještajno razdoblje za samoevaluacijsko izvješće u postupku akreditacije studijskog programa?				
2.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sadržaj samoevaluacijskog izvještaja u postupku akreditacije studijskog programa?				
2.9.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran popis dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev za akreditaciju studijskog programa?				
2.10.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza sklapanja ugovora o akreditaciji studijskog programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?				
2.11.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana visina troška akreditacije studijskog programa?				
2.12.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena moćnost prekida postupka akreditacije studijskog programa?				
2.13.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani uvjeti za prijavu prve akreditacije postojećeg studijskog programa?				
2.14.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za prijavu prve akreditacije postojećeg studijskog programa?				
2.15.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica u slučaju				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	nepodnošenja zahtjeva za prvu akreditaciju postojećeg studijskog programa u zadanom roku?				
	2.16.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza donošenja višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?				
	2.17.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prema HEA BIH višegodišnjeg plana akreditacije studijskih programa između nadležne obrazovne vlasti i visokoškolske ustanove?				
	2.18.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano više modela / vrsta akreditacije studijskog programa ?				
	2.19.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno da visokoškolska ustanova u zahtjevu za akreditaciju studijskog programa navodi model akreditacije studijskog programa za kojeg se predaje zahtjev?				
3.B. IMENOVANJE ČLANOVA KOMISIJE STRUČNJAKA U POSTUPKU AKREDITACIJE STUDIJSKOG PROGRAMA	3.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za utvrđivanje prijedloga Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?				
	3.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja prijedloga zamjenskih članova za Komisiju stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?				
	3.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sukob interesa članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?				
	3.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran sastav Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa ?				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

	<p>3.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza da u slučaju akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije članovi Komisije stručnjaka za institucionalnu akreditaciju budu iz istog znanstvenog područja i polja kao studijski program koji je recenziran?</p>				
<p>4.B. POSTUPAK AKREDITACIJE STUDIJSKOG PROGRAMA</p>	<p>4.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza prisutnosti djelatnika HEA BIH ili nadležne obrazovne vlasti prilikom posjete Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?</p>				
	<p>4.2.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani sudionici postupka akreditacije studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, br. 26/19)?</p>				
	<p>4.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana struktura postupka akreditacije studijskog programa prema modelu od 4 koraka u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, br. 26/19)?</p>				
	<p>4.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano vrijeme trajanja posjeta Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?</p>				
	<p>4.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok u kojem se obavlja akreditacija studijskog programa?</p>				
	<p>4.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđena moćnost produžetka roka u</p>				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

	kojem se obavlja akreditacija studijskog programa?				
	4.7.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirano da se posjet Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa ne može organizirati za vrijeme ispitnih rokova i/ili da se taj period ne računa u rok za obavljanje akreditacije?				
	4.8.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana moćnost očitovanja visokoškolske ustanove na Izvješće Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?				
	4.9.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti propisana obveza objavljivanja konačnih i potpisanih izvještaja Komisije stručnjaka za nadležne obrazovne vlasti i visokoškolsku ustanovu u postupku akreditacije studijskog programa?				
	4.10.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza posjeta Komisije stručnjaka za svaki model/vrstu akreditacije studijskog programa?				
	4.11.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirane specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa po modelu klastera ?				
	4.12.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirane specifičnosti postupka akreditacije studijskog programa s instrumentom recenzije ?				
5.B. ISHODI AKREDITACIJE STUDIJSKOG PROGRAMA	5.1.B. Jesu li aktima u vašoj nadležnosti definirani ishodi postupka akreditacije studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

	Hercegovini („Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?				
	5.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moгуćnost ponovnog izdavanja pisma očekivanja u postupku akreditacije studijskog programa?				
	5.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok važenja rješenja o akreditaciji studijskog programa u skladu s Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH", br. 26/19)?				
	5.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica negativnog ishoda akreditacije studijskog programa?				
6.B. NAKNADNE AKTIVNOSTI ZA AKREDITACIJU STUDIJSKOG PROGRAMA	6.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza izrade Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?				
	6.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran minimalan/obvezan sadržaj Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove?				
	6.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definiran rok za izradu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?				
	6.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza dostavljanja Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka nadležnom ministarstvu u postupku akreditacije studijskog programa?				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

	6.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana obveza objavljivanja na webu Akcijskog plana provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?				
	6.6.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana posljedica za visokoškolsku ustanovu ukoliko u zadanom roku ne izradi/dostavi/objavi Akcijski plan provedbe preporuka Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?				
7.B. ŽALBE U POSTUPKU AKREDITACIJE STUDIJSKOG PROGRAMA	7.1.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moгуćnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za dostavljenje prijedloga članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?				
	7.2.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moгуćnost žalbe u slučaju nepridržavanja propisanog roka za imenovanje članova Komisije stručnjaka u postupku akreditacije studijskog programa?				
	7.3.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moгуćnost žalbe na Rješenje o akreditaciji studijskog programa?				
	7.4.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti definirana moгуćnost žalbe na preporuku HEA BIH o ishodi postupka akreditacije studijskog programa?				
	7.5.B. Je li aktima u vašoj nadležnosti predviđeno informiranje i pravovremeno upoznavanje HEA BIH o postupanjima s prigovorima/žalbama u postupku akreditacije studijskog programa?				

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

NAZIV ADMINISTRATIVNE JEDINICE (ENTITET/KANTON/ŽUPANIJA/BRČKO DISTRIKT):			
PITANJE	ODGOVOR	DODATNI ODGOVOR	NAPOMENE (nije obvezno)
1.S. Je li vaša institucija nadležna samo za visoko obrazovanje?	DA/NE	<i>ostaviti prazno</i>	
2.S. Ako je vaša institucija nadležna za sve razine obrazovanja, je li visoko obrazovanje izdvojeno u posebni resor prema organizacijskoj strukturi vaše institucije?	DA/NE	<i>ostaviti prazno</i>	
3.S. Navedite ukupan broj zaposlenih u vašoj instituciji?			
4.S. Navedite ukupan broj zaposlenih na poslovima visokog obrazovanja?			
5.S. Jesu li predviđena radna mjesta samo za postupke licenciranja?	DA/NE	<i>ako DA, navesti broj radnih mjesta</i>	
6.S. Ako su predviđena radna mjesta samo za postupke licenciranja, navedite ukupan broj zaposlenih?			
7.S. Jesu li predviđena radna mjesta samo za postupke akreditacije?	DA/NE	<i>ako DA, navesti broj radnih mjesta</i>	
8.S. Ako su predviđena radna mjesta samo za postupke akreditacije, navedite ukupan broj zaposlenih?			
9.S. Djeluje li prosvjetna inspekcija u vašem entitetu/kantonu/županiji?	DA/NE	<i>ostaviti prazno</i>	
10.S. Je li prosvjetna inspekcija neovisan organ?	DA/NE	<i>ako NE, navesti naziv organa u kojem djeluje</i>	
11.S. Je li organizacijskom strukturom prosvjetne inspekcije, visoko obrazovanje izdvojeno od ostalih razina obrazovanja?	DA/NE	<i>ostaviti prazno</i>	
12.S. Navedite ukupan broj zaposlenih na poslovima visokog obrazovanja u prosvjetnoj inspekciji?			
LISTA LICENCIIRANIH VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA U AKADEMSKOJ GODINI 2023./2024.	RB	SVEUČILIŠTE/UNIVERZITET	VISOKA ŠKOLA
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
	6.		
	7.		
	8.		
	9.		
	10.		

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-CBHE

Popis nadležnih obrazovnih vlasti uz popis visokoškolskih ustanova u njihovoj nadležnosti

LISTA LICENCIRANIH VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA U AKADEMSKOJ GODINI 2023./2024.		
NOV	Sveučilište/univerzitet	Visoka škola
BPK	American Northwest University of Health, Science and Technology/Američki Sjevero-zapad Univerzitet za Zdravstvene Nauke i Tehnologije ANUHS/ASUZN ¹⁶	
HNK	Univerzitet Džemal Bijedić u Mostaru	Visoka škola Logos centar u Mostaru
	Sveučilište u Mostaru	Visoka škola za turizam i menadžment Konjic
	Sveučilište Hercegovina	
	Viktorija internacionalni univerzitet	
KS	Univerzitet u Sarajevu	
	Internacionalni univerzitet u Sarajevu	
	Internacionalni Burč univerzitet	
	Univerzitet Sarajevska škola za nauku i tehnologiju	
K10	/	
PK	/	
SBK	Univerzitet u Travniku	Visoka škola CEPS – Centar za poslovne studije u Kiseljaku
	Internacionalni univerzitet u Travniku	
	Sveučilište/Univerzitet Vitez	
TK	Univerzitet u Tuzli	Internacionalna poslovno-informaciona akademija Visoka škola finansija i računovodstva FINRA
	Evropski univerzitet Kallos Tuzla	Visoka škola računarstva i informatike eMPIRICOM
USK	Univerzitet u Bihaću	
ZHK	/	
ZDK	Univerzitet u Zenici	
RS	Univerzitet u Banjoj Luci	JU Visoka medicinska škola Prijedor
	Univerzitet u Istočnom Sarajevu	JU Visoka škola za turizam i hotelijerstvo Trebinje
	Univerzitet za poslovne studije Banja Luka	Visoka škola Banja Luka College
	Nezavisni univerzitet Banja Luka	Visoka škola za uslužni biznis Istočno Sarajevo – Sokolac
	Univerzitet Sinergija Bijeljina	Visoka medicinska škola zdravlja Doboj
	Slobomir P Univerzitet	Visoka poslovno tehnička škola Doboj
	Panevropski univerzitet Apeiron Banja Luka	Visoka škola za primijenjene i pravne nauke Prometej
	Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka	
Univerzitet Bijeljina		
BD	Evropski univerzitet u Brčko distriktu BiH	Visoka škola računarstva i poslovnih komunikacija eMPIRICA u Brčko distriktu BiH

¹⁶ Tijekom akademske 2023./24. godine visokoškolska ustanova je promijenila naziva, a tijekom izrade ove Analize Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport Bosansko-podrinjskog kantona Goražde obavijestilo je Agenciju BiH da je ustanova dobila zabranu rada.

Project: 101128889 – SMEQA – ERASMUS-EDU-2023-
CBHE

Internacionalni univerzitet u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine
Univerzitet Privredna akademija Brčko distrikta BiH

Napomena:

U tablici nisu navedeni dislocirani odjeli/centri, pri čemu na području nekih nadležnih obrazovnih vlasti dislocirani odjeli/centri koji obavljaju djelatnost visokog obrazovanja imaju dozvolu za rad / licencu te su upisani u registar visokoškolskih ustanova na području nadležne obrazovne vlasti¹⁷, dok neke nadležne obrazovne vlasti nemaju takvu praksu.

¹⁷ Npr. u Brčko Distriktu BiH kao dislocirani odjeli/centri djeluju: „Organizaciona jedinica Univerziteta u Istočnom Sarajevu - Ekonomski fakultet Brčko“, „Odsjek Odnosi s javnošću na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, Odjeljenje u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine“ (uz napomenu da je započeo postupak statusnih promjena, odnosno prestanak sa radom Odsjeka Odnosi s javnošću), „Odjeljenje Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine“, „Nezavisni univerzitet Banja Luka - (Dislocirano odjeljenje Nezavisnog univerziteta Banja Luka – Odjeljenje Brčko distrikt Bosne i Hercegovine)“, „Dislocirana Odjeljenja Univerziteta u Sarajevu u Brčko distriktu BiH - Poljoprivredno - prehrambeni fakultet i Prirodno - matematički fakultet“ (uz napomenu da je započeo postupak statusnih promjena, odnosno prestanak sa radom dislociranih Odjeljenja Univerziteta u Sarajevu u Brčko distriktu BiH), dok u Tuzlanskom kantonu djeluje Odjeljenje Univerziteta u Travniku.